16 OLDAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
SZUBOTICA
MAJ JOVIN TRG 5
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 8-10, 8-88

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Ára 1½ dinár

Előfizetési ár belföldön
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és ünnep utáni napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. ÁPRILIS 5.
PÉNTEK

94. SZÁM

Mult és jövő

Alekszandar király Őfelsége fogadta a *Newyork Times* munkatársát és olyan nyilatkozatot tett előtte, amely az ország jelenlegi helyzetének szemléletes keresztmetszetét adja.

Pragmatikus okfeitéssel mutat rá Őfelsége a január hatodikán elhatározott rendszerváltozás elkerülhetetlen szükségességére. Az, ami történt, egyedüli kiut volt a kaoszból. A politikai vezetők egymásnak ellentmondó és békétlen követeléseire nem következhetett más válasz, mint a parlament feloszlatása és parlamenten kivüli kormányzat létesitése, noha Őfelsége teljes bizalommal és elismeréssel viseltetik az igazi parlamentáris uralom iránt. A politikusok a nép nevében, a nép akaratának végrehajtóiként vivták meg pusztitó harcaikat, miközben a nép érdekeit egyik csorba a másik után érte és a parlamentarizmus nevében sulyos csapásokat mértek a parlamentarizmusra. Nép és király között a parlamentarizmus formáit pártpolitikai célokra eltorzitó alakulatok félretételével helyreállott a közvetlen érintkezés és olyan hatalmas épitőmunka kezdődött, amilyenre a politikai alapokra helyezett s a pártok kegyétől függő kormányzat képtelen volt.

Méltán hivatkozik az amerikai lapban megjelent királyi nyilatkozat arra, hogy az életbeléptetett intézkedések helyességét igazolták az uj rendszer eredményei. Országszerte békesség uralkodik, mindenki nyugodtan végzi a maga dolgát és azok a szervezetek, amelyek az egyenetlenség magvait hintették szét, elhallgattak. Nincsenek pártok, melyek érdekei barrikádok módjára állották utját minden üdvös kezdeményezésnek és nincsenek szenvedélyes összecsapások, amelyek izző atmoszférájában elperzselődtek a pozitiv munka feltételei. A miniszteriumok nem játéklabdái többé a pártok önkényének, hanem a közigazgatás és törvényelőkészités mühelyei. Csak a depolitizálás következetes keresztülvitelével lehetett elérni, hogy az uj büntetőtörvény, a korrupció letöréséről, továbbá a legfelsőbb állami igazgatásról szóló törvény, valamint más fontos törvények máris tető alá kerültek és általában a törvényegységesités teljes gőzzel megindult. A közigazgatás kiszabadult a politika fojtogató öleléséből és a nép bizalommal fordul tisztviselőihez, akiknek a kormányzat szigoru kötelességükké tette, hogy ügykörüket pártatlanul és részrehajlatlanul töltsék be. A földmüvelésügyi miniszterium még a tél folyamán széleskörü intézkedéseket tett, hogy a fenyegető árvizveszedelem ne találja készületlenül az ármentesitő társulatokat és gondoskodott a védelmi munkálatok kiadásainak fedezetéről is. A kormány gazdasági és pénzügyi bizottsága az adó- és vámbüntetések egy részének elengedéséről, a vasuti menetdijak leszállitásáról és egyéb jelentős gazdasági könnyitésekről tárgyal. Mindez megnyugvást és reményt kelt s a nép lelkében élénken visszhangoznak az uj rendszer eredményeit igazoló fejedelmi szavak.

Őfelsége hangsulyozta a newyorki lap tudósitója előtt, hogy a jelenlegi rezsim csak addig marad meg, mig a nép érdekeit elhanyagoló régi rendszer hibáit nehéz munkával és tisztességes szándékkal jóvá nem tette. Mihelyt megteremtették a garanciákat arra nézve, hogy a regenerált parlamenti erők az ország fejlődésének és a nép boldogulásának szolgálatába állithatók, ismét megnyilik a parlamentarizmus utja. — Az igazi parlamentáris uralom iránt teljes bizalommal és elismeréssel viseltetem — ez a királyi kijelentés világosan jelöli meg azt az irányt, amelyben az intenziv munka mai periódusa halad. Nem a parlamentarizmus bizonyult alkalmatlan módszernek az államkormányzási feladatok elvégzésére, hanem a parlamentarizmus által nyujtott lehetőségekkel visszaélő pártzsarnokság idézett elő olyan sulyos krizist, hogy azt a megoldást kellett választani, amely a lényeget kimenti a formák bilincsei közül. Az uj és erős Jugoszláviába vetett rendületlen hit csendül ki Alekszandar király Őfelsége történi vetü nyilatkozatából és a nép, összeforrva királyával, bizakodóan tekint a jövő elé.

Rövidesen megkezdődnek a jugoszláv-bolgár kereskedelmi tárgyalások

A kereskedelmi miniszter bizottságot nevezett ki a tárgyalások előkészitésére

Beogradból jelentik: *Mazsuranics* Zselimir kereskedelmi miniszter a kereskedelmi miniszteriumban bizottságot alakitott a jugoszláv-bolgár kereskedelmi tárgyalások anyagának előkészitésére. A bizottság tagjai: *Steinmec* külkereskedelmi osztályfőnök, *Szarics* ipari osztályfőnök és *Pilija* inspektor.

A bolgár-jugoszláv kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások megkezdésének ideje még nincs meghatározva, de ugy Beogradban, mint Szófiában megkezdődtek az előkészitő munkálatok és igy a tárgyalások rövidesen megindulnak.

Nesics Ljuba szófiai jugoszláv követ a napokban Beogradba érkezik. A szófiai követ beogradi látogatása összefüggésben van a kereskedelmi tárgyalások ügyével.

Mazsuranics Zselimir kereskedelmi miniszter csütörtök délelőtt hosszasan tanácskozott *Kumanudi* Koszta helyettes külügyminiszterrel. A tanácskozáson a megkötendő jugoszláv-bolgár kereskedelmi szerződésről volt szó.

Haladéktalanul végrehajtják a legfőbb állami igazgatás átszervezését

A miniszterelnök körirata a kormány tagjaihoz

Beogradból jelentik: A legfőbb államigazgatásról szóló törvény összes rendelkezéseit a kormány a legrövidebb időn belül végre akarja hajtani. A törvény alapján rövidesen végrehajtják a legfőbb állami igazgatás átszervezését, hogy azután minél hamarabb át lehessen szervezni az alsóbb fokú közigazgatást is.

Az átszervezés végrehajtására a kormány még a törvény meghozatala előtt dolgozott ki terveket, ugy hogy az egész nagy munka alaposan átgondolt és kidolgozott tervek szerint fog lefolyni.

Az átszervezéssel

redukálni fogják az állami tisztviselők számát, de egyben emelik a tisztviselői kar nivóját

és igy olcsóbban jobb államigazgatást érnek el.

Zsivkovics Petár miniszterelnök-belügyminiszter csütörtökön

körlratot küldött a kormány valamennyi tagjának, hogy három napon belül terjesszék be hozzá jelentéseiket a vezetésük alatt álló rendszortok helyzetéről és az átszervezésre vonatkozó tervekről.

Ezeknek a terveknek természetesen összhangban kell lenniök a legfőbb állami igazgatásról szóló törvénnyel és ennek alapján fogják kidolgozni azt a rendeletet, amelyben megállapitják a miniszteriumok mellett fennmaradó igazgatóságok és vezérigazgatóságok számát és megadják az általános direktivákat az egyes miniszteriumok átszervezésére.

A miniszterelnök rendelete alapján az egyes szakminisztériumokban máris megkezdték a jelentés elkészitését és

az egyes miniszterek konferenciára hivták össze a reszortjukhoz tartozó osztályok főnökeit és igazgatóságok vezetőit,

hogy megállapitsák, hogy a minisztériumokban milyen osztályokat kell fenntartani, illetve milyen osztályokat és igazgatóságokat lehet összevonni.

Európaszerte havazik

Változékony, hüvös idő várható

Egész Közép-Európában és Nyugat-Európában a lehülést hozó északi áramlás folytatta előrenyomulását. Csütörtök reggel Németországban majdnem általánosan —5 fok körül volt a hőmérséklet és az éjjeli lehülés a —7, —8 fokot is elérte. Franciaországban is voltak fagyok az elmult éjjel és sokhelyütt 2—3 fokig süllyedt a hőmérséklet. Lengyelországban egyes helyeken —10, —12 fok, Prágában —5, Égerben —7 fok volt a hőmérséklet minimuma. Angliában is voltak gyenge fagyok.

Mint Párisból jelentik, a hőmérő Franciaország legnagyobb részében a *fagypont alá süllyedt* és mindenhonnan 1—3 fokos hideget jelentenek. *A keleti és délkeleti országrészekben havazik.*

Bécsi jelentés szerint Bécsben egész éjjel felváltva esett az eső és havazott.

Mint Bukarestből jelentik, a fővárosban és az ország különböző részein éjjel és csütörtök reggel

olyan erős volt a havazás, mint a tél derekán.

A hegyekben a hóréteg félméter vastagságu. A Duna és a Dnyeszter árvizzel fenyeget.

Mint Berlinből jelentik, a *Lokalanzeiger* moszkvai jelentése szerint

a Kaukázusban néhány nap óta ítéletidő dühöng.

Csecsenzen északkaukázusi területben orkánszerü szélvihar a naftatelepeken jelentékeny károkat okozott. Nyolc furótorony rombadült és igen sok házról leszakitotta a vihar a tetőzetet. A nagy szélben sok helyen tüz ütött ki és több ház leégett. A hegyekben hózivatarok dühöngenek és a hó helyenként méter magas. A vasutak nagy késéssel közlekednek.

Egy másik berlini jelentés szerint az ujabb szibériai fagyhullám Berlinben csütörtökre virradó éjjel —8 fokig hütötte le a hőmérsékletet.

Berlinben egész éjszaka havazott és csütörtök reggel vastag hótakaró boritotta az uccákat, ugyhogy a forgalom lebonyolitása a legnagyobb nehézségekbe ütközött.

Az autobuszközlekedést beszüntették és a villamosok is csak nehezen közlekedhetnek. A délelőtt folyamán még erősebben kezdett havazni és a hideg napközben sem enyhült, sőt a délutáni órákban is —3 fok volt a hőmérséklet. A berlini Meteorologiai Intézet prognozisa szerint

a fagyhullám még nem érte el tetőpontját, hanem még nagyobb hőzuhanás várható, amely minden valószinüség szerint Középeurópára is át fog terjedni.

A Meteorológiai Intézet prognózisa szerint változékony, nyugtalan és még hüvös idő várható éjjeli faggyal és kisebb lecsapódásokkal.

A miniszterelnök ebédet adott a távozó miniszterek tiszteletére

Dr. Alaupovics Tugomir, volt vallásügyi miniszter ismét az államtanács alelnöke lesz, dr. Krulj Uros volt egészségügyi miniszter pedig Szarajevóba tér vissza

Beogradból jelentik: *Zsivkovics* Petár miniszterelnök-belügyminiszter csütörtök délben két órakor a Topcsiderben ebédet adott dr. *Alaupovics* Tugomir vallásügyi és dr. *Krulj* Uros egészségügyi miniszter tiszteletére, akik tudvalevőleg a legfőbb állami igazgatásról szóló törvény meghozatalával kapcsolatban kiléptek a kormányból. A banketten a kormány valamennyi tagja megjelent.

Dr. *Krulj* Uros volt egészségügyi miniszter csütörtökön délelőtt adta át hivatalát dr. *Drinkovics* Máté szociálpolitikai miniszternek, akinek miniszteriumába fogják beolvasztani az egészségügyi miniszteriumot is. Dr. Alaupovics volt vallásügyi miniszter is átadta *reszortját* dr. Szrszkics Milán igazságügyminiszternek és el is búcsuzott a vallásügyi miniszterium főbb tisztviselőitől. A miniszterium tisztviselői ezután megjelentek az igazságügyminiszteriumban, ahol Szrszkics miniszterrel megbeszélték a vallásügyi reszortnak az igazságügyminiszteriumba való átvitele módozatait. Az igazságügyminiszteriumban a vallásügyek *intézésére előreláthatólag külön igazgatóságot* fognak létesíteni, a szociálpolitikai miniszteriumban önálló osztály fogja végezni az egészségügyi miniszterium teendőit. Ennek az önálló osztálynak vezetésére minden valószínűség szerint első segédminiszteri állást fognak szervezni a szociálpolitikai miniszteriumban.

Dr. Alaupovics *Tugomir* volt vallásügyi miniszter, mint jelentettük, újból az államtanács alelnöke lesz. Dr. Krulj volt egészségügyi miniszternek ugyancsak felajánlották az államtanácsi tagságot vagy pedig, hogy első segédminiszteri beosztásban tovább is végezze az egészségügyek legfőbb vezetését a szociálpolitikai miniszteriumban. Dr. Krulj a felajánlott tisztséget elháritotta és visszatér Szarajevóba, ahol az állami kórház igazgatója lesz. A volt egészségügyi miniszter a legfőbb törvényhozó tanácsnak is tagja lesz.

Őfelsége aláirta a bortörvényt

Az uj törvény szigoruan megtiltja a bor hamisitását vagy idegen anyagokkal való javitását

Beogradból jelentik: Őfelsége *Alekszandar* király dr. *Franges* Ottó földmivelésügyi miniszter előterjesztésére *aláirta a bortörvényt.*

Az uj törvény szigoru rendelkezéseket tartalmaz egyrészt a hazai bor kvalitásának biztositására, másrészt a borhamisitás megakadályozására. A törvény megtiltja a bor édesitését, a rendes termelési években és a gyengébb termésü években is csak a törvényben előirt mértékben lehet a borhoz cukrot adni, legfeljebb *négy kilogram raffinált cukrot egy hektoliter musthoz* vagy ugyanannyi borhoz. Ugyancsak tilos a borhoz borsavat vagy citromsavat adni. Tilos forgalombahozni olyan bort, amelyet ugy készitettek, hogy száraz szőlőhöz vizet adtak. Tilos musthoz vagy borhoz vizet önteni és általában tilos bármilyen mesterséges uton alkohollal vagy hasonló szerek hozzáadásával a bor mennyiségét növelni.

A borhoz vagy musthoz hozzáadható megengedett anyagokról a miniszter később külön rendeletet fog kibocsátani. Szigoruan tilos a bor hamisitására szolgáló szereknek vagy pótszereknek irásban vagy hirdetésben való ismertetése és ajánlása, kivéve a törvényben megengedett módszereket vagy eszközöket. Tilos olyan preparátumok eladása vagy forgalombahozása, amelyek borhamisitásra szolgálnak. Tilos a bor elnevezésében a vidék, a termelési év és pincék a valóságnak nem megfelelő módon való feltüntetése. Ugyancsak tilos a szüretelés a községi hatóságok által megengedett idő előtt.

Az uj törvény még számos rendkivül fontos intézkedést tartalmaz a borhamisitás megakadályozására. A bortermelést az állam közegei ellenőrzik és a bor analizálását az állam vegyvizsgáló intézetekben eszközölteti.

A keresztényszocialista párt belső ellentétei okozták az osztrák kormány lemondását

A párt elnöksége Seipel kancellárt maradásra szeretné birni — A szociáldemokraták rendszerváltozást követelnek

Ausztria uj választások küszöbén

Bécsből jelentik: Seipel lemondása után a kormányválság megoldása csak a jövő hétre várható és minden jel arra mutat, hogy a régi kormánykoalició helyett

átmeneti kormány fogja ideiglenesen vezetni az ügyeket.

A keresztényszocialista párt — mint a párt egyik vezére mondja — olyan megoldást keres, hogy lehetővé váljék a nyugodt parlamenti munka.

A felfogás a keresztényszocialisták táborában az, hogy *minden marad a régiben, csak Seipel kancellárt fogja helyettesiteni Gürtler*, a nemzeti tanács jelenlegi elnöke és talán néhány minisztérium élén is változás lesz.

A szociáldemokrata párt állásfoglalását dr. *Deutsch* volt miniszter ugy jellemezte, hogy

a szociáldemokrata párt nagy megkönnyebbüléssel fogadta a kormány lemondását

és összehivták a pártértekezletet. A szocialisták a dolgozó nép szempontjából itélik meg a változást s minden kormánynak számolnia kell azzal, hogy a szociáldemokrata párt az osztrák nép 43%-át képviseli, az a kormány tehát, amely ezzel szemben a gyülölet politikáját hirdeti, nem lehet hosszuéletü.

A nagynémet párt nevében dr. *Weber* ugy nyilatkozott a *Stunde* előtt, hogy a párt sajnálattal látja Seipel távozását, mert ezáltal sulyos helyzet következett be. Minthogy a parlamenti tárgyalások holtpontra jutottak, a lakásvédelmi törvény módositása tekintetében szó sem lehet megegyezésről és igy minden parlamenti munka lehetetlenné vált. Seipel kancellárnak **nem volt más választása, mint a lemondás.**

A *Neue Freie Presse* a lemondás okáról azt irja, hogy Seipel kancellár a parlamenti nehézségek miatt elkedvetlenedett s az is hozzájárult elhatározásának megérleléséhez, hogy a külföldi kölcsön ügye kátyuba jutott.

A *Reichspost* szerint Seipel lemondása nem taktikai fogás és nem manőver. Olyan munkaprogramra van szükség, amely körül kormányképes többség tömörülhet és biztosithatja a legfontosabb állami érdekek és gazdasági kérdések sima elintézését.

A szociáldemokrata párt hivatalos lapja azt fejtegeti, hogy

nem pusztán személyváltozásra van szükség, hanem a politikai módszerek megváltoztatására.

a demokrácia kiépitésére s ha ilyen irány következik, a szocialisták készek támogatni.

Osztrák politikai körökben csütörtökön az a felfogás kerekedett felül, hogy

a kormányválságot legjobban uj választásokkal lehetne megoldani.

A válságról folyó eszmecserékből kitünik, hogy a válság legnagyobbrészt

a keresztényszocialista pártban támadt belső ellentétekre vezethető vissza.

A klérus körében az a felfogás alakult ki, hogy Seipel kancellár tulságba vitte a szigort a julius 15-iki bünösökkel szemben, aminek visszahatásaképen a szocialista munkásság fogékonnyá vált a szociáldemokrata párt antikatholikus agitációjával szemben és mig azelőtt politikai pártállása ellenére megmaradt a katholikus egyház kebelében, ennek az agitációnak a következtében

a katholikus munkásság tömegesen vált felekezetnélkülivé.

A lakbérek kérdésében a keresztényszocialista párt jelentékeny része szintén szembenállt Seipellel, aki minden áron meg akarta szüntetni a lakóvédelmet és ugyancsak

kifogásolta a keresztényszocialista párt mérsékeltebb része, hogy Seipel semmiáron sem volt hajlandó gátat vetni a Heimwehr-mozgalomnak.

A keresztényszocialista pártnak ez a része őszintének ismerte el a szociáldemokratáknak azt az ajánlatát, hogy

a Heimwehrt és a republikánus védőszövetséget egyaránt fel kell oszlatni.

Bár *mindenki tudott* ezekről az ellentétekről, a nagy nyilvánosságot mégis a legnagyobb meglepetésként érte a kormány lemondása, mert annak most nem volt aktuális oka. Az osztrák politikai pártoknak távirati uton Bécsbe hivott vezérei csütörtök délelőtt megérkeztek és a parlament épülete, amelyben a pártklubok vannak, a déli órákban megélénkült. A kibontakozásra irányuló tárgyalások, ha nem is hivatalosan, a déli órákban már megkezdődtek.

A keresztényszocialista párt parlamenti helyiségében az elnöki tanács tartott ülést, amelyen rövid időre Seipel kancellár is megjelent és résztvett az ülésen *Kienböck* pénzügyminiszter is, akiben sokan a jövő emberét látják. Egyes hirek szerint

a keresztényszocialista párt elnöksége igyekezni fog a nagynémetekkel és a gazdaszövetséggel egyetértésben Seipelt arra birni, hogy ejtse el eddigi álláspontját és vállalja ujból a kormányalakitást.

Ennek a törekvésnek azonban ellene szól Seipelnek az a kijelentése, hogy

szándéka ezuttal szilárd és megmásithatatlan.

Seipel távozása esetére is remény van azonban arra, hogy az eddigi koalíciós kapcsolat továbbra is fennmarad és az uj kormány is azt fogja átvenni.

Végeredményében

a szociáldemokrata párttal megindítandó tárgyalásoktól függ, hogy az uj kormány átmeneti vagy végleges lesz-e.

A szociáldemokrata párt bevárja, vajjon abban a helyzetben lesz-e az uj kancellár, hogy a párttal a parlamenti béke érdekében komoly tárgyalásokat kezdjen. A szociáldemokraták biztosra veszik, hogy

az összel uj választások lesznek, amelyek dönteni fognak Ausztria sorsa felett.

A nemzeti tanács jövő hét keddjén ül össze és Seipel kancellár akkor fogja hivatalosan bejelenteni a kormány lemondását. A parlamenti főbizottság az ugynevezett »Hauptausschuss«, amelyben az összes pártok képviselve vannak és amely az alkotmány értelmében a kormányt választja, a jövő hét közepén ül össze és valószinüleg már ezen az ülésen, vagyis

jövő hét közepén megválasztják a kormány tagjait,

tehát egyheti idő áll rendelkezésére a kancellár kiszemelésére és az uj miniszterek összeválogatására.

Becskerek város közgyülése

A képviselőtestületi tagok letették az esküt, majd megválasztották a bizottságokat

Becskerekről jelentik: Becskerek város uj képviselőtestülete csütörtökön délután tartotta meg első közgyülését *Stefanovics* Nikola polgármester elnöklete alatt. A képviselőtestület tagjai elsősorban letették az esküt, majd Stefanovics polgármester inditványára hódoló táviratot küldtek *Őfelségének* és üdvözlő táviratot *Zsivkovics* Petár miniszterelnök-belügyminiszternek és dr. *Baltics* Vinkó beogradi tartományi főispánnak.

Stefanovics Nikola polgármester hosszabb beszéd keretében fejtette ki programját és felszólította a képviselőtestület tagjait, hogy a legnagyobb buzgósággal teljesitsék kötelességüket a város és az állam érdekében. A polgármester beszéde után megválasztották a különböző bizottságokat.

Az állandó bizottság tagjai lettek dr. Weiterschan József, Vukov Jefta, Gyárfás Ödön, Iszákovics Szvetozár, dr. Jaksics Zsárkó, Jankahidác Lázár, Jankovics Koszta, dr. Kovács István, Krizsanov Pája, Ninkov Pája, Nikolajevics Nikola, Nikolics Bata, dr. Pavlovics Gyoka, dr. Pesics Áron, Risztics Gyoka, Sztanics Zsárkó, dr. Stern Lázár, Sztajics Zsivánkó.

A pénzügyi bizottság tagjai: Drabac Bogdán, Gyukics Veszelin, Iszakovics Szvetozár, Kosztics Pera, Nikics Paja, Udicki Stevan, dr. Huberth Zsigmond, Steyer Miklós.

A felügyelőbizottság elnöke dr. Pavlovics Gyoka, tagjai a bizottságnak Bence Miksa, Vukov Jefta, Krizsanov Paja, Risztics Gyoka.

A villamossági bizottság tagjai: Gyárfás Ödön, Zemberi Pál, Iszakovics Szvetozár, Jankovics Koszta, dr. Milkovics Jovan, Ninkov Paja, Nikolics Bata, dr. Pavlovics Gyoka, Rákics Láza, Risztics Gyoka.

A nyugdijbizottság tagjai: dr. Vászics Andrija, dr. Weiterschan József, dr. Jaksics Zsárkó, Makszimcsev Vltomir, Nikolajevics Nikola, Sztakics Zsárkó és dr. Huberth Zsigmond.

A vajdasági állapotokat ismertette Őfelsége előtt dr. Mátics Misa becskereki orvos

Dr. Mátics kihallgatása háromnegyed óra hosszat tartott

Becskerekről jelentik: Amikor hire terjedt, hogy *dr. Mátics* Misa becskereki orvos kihallgatást kért és kapott Őfelségétől, élénk érdeklődés nyilvánult Becskereken az audiencia iránt. *Matics* Misa, aki szerdán délután jelent meg Őfelsége előtt, csütörtökön érkezett vissza Becskerekre és fogadta a *Bácsmegyei Napló* munkatársát, aki a kihallgatás részletei iránt érdeklődött. Matics Misa dr. a következőket mondotta:

— Szerdán délután háromnegyed hatkor jelentem meg Őfelsége előtt, aki kegyesen fogadott és nagy figyelemmel hallgatott végig. A kihallgatást azért kértem, hogy jelentést tegyek Őfelségének a vajdasági közállapotokról. A jelentés megtétele után előterjesztéseket tettem Őfelségének.

Előterjesztéseiről azonban már nem volt hajlandó nyilatkozni Mátics Misa, akinek audienciája élénken foglalkoztatja a bánáti közvéleményt.

Egy olasz mérnök a Dráván-Dunán keresztül csatornával akarja összekötni az Adriai és a Fekete tengert

Beogradi gazdasági körök nem fogadják kedvezően a tervet

Beogradból jelentik: Az olasz lapok hetek óta foglalkoznak *Gino di Bray* olasz mérnöknek azzal a tervével, hogy az Adriai és Fekete-tengert a Dráván és a Dunán keresztül csatornával kösse össze. A trieszti lapok szerint ennek a tervnek a megvalósitása a trieszti kikötő szempontjából is rendkivül nagy jelentőségü volna.

Az olasz katonai és gazdasági körök a legnagyobb lelkesedéssel irnak az Adria-tenger—Dráva—Duna csatornának a megvalósitásáról már azért is, mert a németek már évek óta épitik a Duna—Majna—Rajna csatornát.

Di Bray mérnök a tervét már be is mutatta a *fasiszta mérnöki nagytanácsnak.*

A *Popolo d'Italia* a csatornával kapcsolatban a következőket irja:

Ennek a csatornának a gondolata onnan keletkezett, hogy az adriai kikötők forgalmát veszedelmesen fenyegeti a Duna—Majna—Rajna-csatorna elkészülése.

A Duna—Majna—Rajna csatornának 1932-ig kell készen lenni és ez a nagy német csatorna hálózat ujra lehetővé teszi, hogy Magyarországnak, Ausztria, valamint Németországnak a Fekete-tengertől kezdve egészen az Északi-tengerig meg legyen a folyami és tengeri összeköttetése. Egy tonna árunak a szállitása Bécsből Triesztbe vasuton 130 lirába kerül, viszont viziuton egy tonna árunak a szállitása Roterdamig csak harmincöt lirába kerül. Di Bray egyik terve, hogy Trieszttet Béccsel vizi csatornával kösse össze. A másik terv szerint a Soca folyót kellene a Szávával összekapcsolni. Ennek a tervnek a kivitele Olaszországnak hatszázmillió lirájába kerülne, a többi munkát Ausztriának és Jugoszláviának kellene finanszirozni.

A csatorna kivitelére vonatkozólag az olaszok számos tervet dolgoztak ki. Vannak a különféle fantasztikus elgondolások mellett komoly tervek is. A jelen pillanatban azonban Olaszországban is olyan nagy a tőkehiány, hogy

a mai körülmények között a terv kivitele szinte lehetetlennek látszik. Az bizonyos, hogy az olasz tőke nem fogja tétlenül nézni a Duna—Majna—Rajna hajóösszeköttetést és mindent el fog követni, hogy Trieszt Hamburggal és a többi német kikötővel fel tudja venni a versenyt.

Beogradi gazdasági körök véleménye szerint Jugoszláviának aligha volna hasznára ennek a csatornahálózatnak kiépitése, mert ha a Trieszt—Fekete-tengeri összeköttetés kiépülne, akkor a jugoszláv kikötőknek az utóbbi esztendőkben egyre növekvő forgalma ismét a háborut követő esztendők nivójára esne vissza.

Ha a beogradi kormánykörökben ugy fogják találni, hogy nagyobb arányu beruházásokra van pénz, akkor inkább az Adriai-vasut kiépitési munkálatait fogják sürgetni, vagy a Zagreb—beogradi viziut megvalósitására fognak törekedni.

Jugoszlávia a „Szürke Szokol"-lal vesz részt a világ legnagyobb magánrepülő-versenyén

Ljubljanában junius 17-én országos magánrepülő-verseny lesz — Augusztusban a Páris—Beograd—Bukarest—Budapest—Páris vonalon nemzetközi repülőverseny lesz 6.040 kilométer távon

Noviszadról jelentik: Az idén két nagy repülőverseny fogja demonstrálni a repülés terén tett nagy haladást. Különösen Jugoszláviát érdekli ez a két verseny közelről, mert mig külföldön, főleg Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban a polgári repülők száma már igen jelentékeny, addig Jugoszláviában polgári személyek alig vesznek részt a repülősportban és egész Jugoszláviában csak hat polgári személy birtokában van sportcélokra szolgáló repülőgép. Ezért a ljubljanai és a Párisból kiinduló nagy nemzetközi magánrepülőgépverseny hatalmas propoganda lesz a jugoszláv sportrepülés fellendítésére.

Ljubljanában junius 17-ikén, kizárólag polgári személyek részére országos repülőverseny lesz, amelyet a ljubljanai Aeroklub rendez. Erre a célra a hadügyminisztérium 100.000 dinárt, Ljubljana városa 60.000 dinárt, Celje városa 40.000 dinárt és Maribor városa 20.000 dinárt ajánlott fel, ugyhogy a versenyre kitüzendő dijak még nemzetközi viszonylatban is igen tekintélyesek lesznek, ami bizonyára sok sportembert fog rábirni arra, hogy résztvegyenek az első jugoszláv magánrepülőgépversenyen. A ljubljanai versenyzők Ljubljanából indulnak ki és Celje—Maribort érintve visszatérnek Ljubljanába. Az egész táv aránylag csekély, alig 250 kilométert tesz ki. A versenyen csak magánrepülőgépek vehetnek részt és a résztvevő kis gépeket a verseny után kipróbálják olyan szempontból is, hogy milyen magasra tudnak felemelkedni, továbbá, hogy rövid starttal indithatók-e a gépek és vajjon berendezésük megfelel-e a modern követelményeknek.

A versenyen katonai repülőgépek nem vehetnek részt és igy azon csak polgári személyek birtokában levő magánrepülőgépek fognak indulni. Zagrebben *Krslevics* Hinko volt repülőtiszt és pilóta, a hadügyminisztérium engedélyével a közeli napokban nyitja meg magánrepülő iskoláját, amelyen sport és versenycélokra ki fog képezni sportszerető polgári személyeket.

A ljubljanai versenyhez a noviszadi Ikarusz repülőgépgyár európai hirü konstruktőrje, *Mickel* József vezető mérnök, az első osztrák-magyar katonai hidroplán feltalálója, egy egészen uj tipusu kis repülőgépet készitett, amely kizárólag sportcélokra van épitve és negyven lóerős gyenge motorral van felszerelve. A repülőgép üresen 240 kiló, két utassal és határai repüléstartamra szükséges üzemi kellékekkel együtt pedig 450 kiló sulyu lesz. Az uj repülőgéptipus, amely a repülőgépgyártás terén forradalmat fog jelenteni, *»Sivi Szokol«* (Szürke Szokol) nevet kapja. *Maksimális gyorsasága óránként 140 kilométer lesz.*

A másik nagy verseny augusztus 9-ikén kezdődik a Páris melletti Orly-ban, amely nemzetközi versenyen Franciaország, Németország, Olaszország, Svájc, Ausztria, Csehszlovákia és Jugoszlávia magánrepülőgépekkel vehetnek részt. Előreláthatólag ezen az első nagy nemzetközi magánrepülőgépversenyen a könnyü repülőgépeket épitő gyárak nagy versenyére fog sor kerülni és a versenyen közel 40—50 repülőgép fog résztvenni. A verseny feltételei rendkivül szigoruak és maga a verseny távja 6042 kilométer hosszuságu lesz és 24 szakaszból fog állani.

A versenyzők a Páris melletti Orly-i repülőtérről indulnak ki és az első szakasz Baselig terjed, majd a következő uti rányt követik: Genf—Lyon—Marseille—Sanct-Rafael—Turin—Milanó—Velence—Zagreb—Beograd—Turn Severin—Bukarest, majd vissza Turn Severinbe és onnan tovább a következő vonalon Budapest—Bécs—Brünn—Prága—Breszlau—Varsó—Posen—Berlin—Hamburg—Amszterdam—Bruzelles—Páris. Ezen a hosszu és nehéz versenyen két fajta repülőgéppel lehet résztvenni. Ha a versenyen résztvevő kis gépek a sulyos feltételeknek megfelelnek, akkor bebizonyosodik, hogy tartós használatra lehet sportgépeket készitteni, amelyek magántulajdonban gyakorlati szempontból nemcsak sportcélokat, de utazási célokat is szolgálhatnak.

Az »Aero Club de France« Párisban három nagy dijat tüzött ki erre a versenyre és pedig egy százezer, egy ötvenezer és egy huszonötezer frankos dijat, azonkivül tizenhét kisebb dijat, mindegyiket hétezerháromszázötven frank értékben. A verseny feltételei szerint, minden szakasz végállomásán a repülőknek rövid leszállást kell eszközölniök, csak két helyen, Beogradban és Varsóban van kényszerleszállás, ahol a versenyen résztvevő pilótáknak igazoló irataikat be kell terjeszteniök.

A Párisból kiinduló nagy nemzetközi versenyre a noviszadi »Ikarus« repülőgépgyár is elküld a »Szürke Szokol« nevü ujtipusu sportgépét, amelyen maga a konstruktőr *Mickel* József és *Strizsevszki* Szergije, a jugoszláv légi forgalom pilótája fognak ülni egymást felváltva a kormánykeréknél. Az »Ikarus« repülőgépgyár bizik abban, hogy a »Szürke Szokol« nemcsak megállja a versenyt, hanem hogy Mickel mérnök uj tipusa a legmesszebbmenő követelményeknek is meg fog felelni és példátlan olcsóságánál fogva — a gép százharmincezer dinárba fog kerülni — lehetővé fogja tenni, hogy a jugoszláv polgári aviatika fellendüljön.

Mickel József mérnök, a »Szürke Szokolt« május első napjaiban fogja a beogradi hadügyminisztérium szakértőinek bemutatni és az e célra kijelölt bizottság fogja a repülési enegdélyt a gép számára megadni. Mihelyt az engedély meg lesz, körülbelül május első felében Mickel József mérnök személyesen fogja a gépet Noviszadon bemutatni és vele repüléseket végezni. Tekintettel arra, hogy a »Szürke Szokol« hat órára való üzemi anyagot visz magával, a géppel Noviszadtól Hamburgig lehet leszállás nélkül repülni.

Politikai gyilkosság a lengyel-orosz határon

Varsóból jelnetik: A lengyel-orosz határ közelében levő Baranovice városából érkezett jelentés szerint kedd este *Apanasevics* János, a berlini szovjet kereskedelmi misszió tagja, aki uton volt Moszkva felé, utközben leszállt a vonatról az egyik Baranovice melletti község állomásán, hogy meglátogassa a községhez közel lakó családját. Mivel Apanasevicsnek nem volt lengyel területre szóló tartózkodási engedélye, letartóztatták és visszavitték Baranovicére, ahol az éjszakát a pályaudvari rendőrőrszobán töltötte.

Szerda délelőtt *Kuharkovszki,* a baranovicei rendőrkerület egyik tisztviselője telefonon beszélt abban a szobában, ahol Apanasevics tartózkodott, amikor *Apanasevics váratlanul revolverből rálőtt Kuharkovszkira, akit a fején sebesitett meg, majd Zelazkovszki rendőrbiztost agyonlőtte,* végül pedig önmaga ellen forditotta a fegyvert. Kuharkovszkit sulyos sérülésével kórházba szállitották, Zelazkovszki a helyszinen meghalt, Apanasevics állapota azonban nem sulyos és őt is kórházban ápolják.

Az eseményekre való tekintettel *Szachov,* Szovjet-oroszország varsói követe Baranovicébe utazott. Valószinünek tartják, hogy Apanasevics idegrohamában, vagy kokain okozta izgalmában követte el a gyilkosságot.

Ita Rina autóbalesete

A szlovén származásu filmszinésznő autója Ljubljana mellett nekiment egy kőrakásnak és felborult

Ljubljanából jelentik: Sulyos kimenetelü autóbaleset történt szerdán a délutáni órákban Ljubljana közelében. Egy hatszemélyes turanató, amelyben Ita *Rina,* a szlovén származásu híres filmszinésznő ült öt fiatalember ismerősével, a kanyargós hegyi uton nekifutott egy kőrakásnak, felborult és a bennülők valamennyien az ut szélén elhuzódó mély árokba zuhantak.

Ita *Rina* öt ismerősével, akik valamennyien ismert tagjai a ljubljanai uri társaságnak, az egyik fiatalember autóján indult a kirándulásra. A kocsit maga az autótulajdonos vezette. Mintegy tiz kilométernyire Ljubljanától, Skopljice község közelében a gépkocsi nagy sebességgel belerohant a szerpentinut egyik kanyarodójánál felhalmozott kőrakásba. Az utasok valamennyien széles ivben kirepültek az autóból. Ita Rina a fején sebesült meg, ezenkivül pedig belső sérüléseket is szenvedett. A gépkocsi vezetője, egy előkelő ljubljanai fiatalember sebesült meg a legsulyosabban. Olyan sulyos belső sérüléseket szenvedett, hogy felgyógyulásához nincsen remény. Az autó többi utasa jelentéktelen zuzódások árán megmenekült.

Az autóbaleset áldozatait egy arra haladó gépkocsi vette fel és beszállitotta őket a ljubljanai kórházba, Ita Rina kivételével, akit a lakásán vettek ápolás alá. A filmszinésznő állapota nem ad okot aggodalomra.

Dr. Dungyerszky Gedeon nagyértékü könyvtárat adományozott a beogradi egyetemnek

Dr. Dungyerszky háromszázhuszezer dinárért megvásárolta a noviszadi Sztojadinovics-könytárat és az egyetemnek adományozta

Noviszadról jelentik: A *Bácsmegyei Napló* nemrég hosszabb cikket közölt *Sztojadinovics* Péternek, a Zasztava nyomdai részvénytársaság igazgatójának rendkivül értékes könyvtáráról, amely az ország egyik legnagyobb magánkönyvtára. Ezt a nyolcezer értékes könyvet tartalmazó gazdag könyvtárt dr. *Dungyerszky* Gedeon noviszadi nagybirtokos és nagyiparos most megvásárolta és *a beogradi egyetemnek adományozta.*

A Sztojadinovics-féle könyvtárnak az ország határain tul is nagy hire volt, mert több olyan nagyértékü, ritka példányt tartalmaz, amely a külföldi nagy könyvtárakat is érdekelte és Sztojadinovics több ilyen könyvére nagyösszegü ajánlatot kapott, de azokat nem akarta eladni, mert meg akarta menteni az ország számára. Nemcsak a külföldi könyvtárak érdeklődtek Sztojadinovicsnak több szobát betöltő gazdag könyvtára iránt, hanem a hazai nagy könyvtárak is és igy elsősorban az egyetemi könyvtár, de az egyetem anyagi eszközei nem tették lehetővé a nagyösszegre értékelt könyvtár megszerzését.

Most dr. Dungyerszky Gedeon megszerezte és az egyetemnek adományozta a könyvtárat, amely *8000 kötetén kivül nagybecsü levél-, okmánygyüjteményt is tartalmaz és amelyben többszáz éves olyan könyvek is vannak, amelyekből már csak egy példány van meg.* Dr. Dungyerszkyt legutóbb *Popovics* Bogdan beogradi egyetemi tanár figyelmeztette erre a könyvtárra és arra a kárra, amely a tudományt érné, ha a könyvtár külföldre kerülne. Nem sokkal később dr. Dungyerszky Gedeon meglátogatta a beogradi egyetemi könyvtárat, ahol Dzsonics Uros egyetemi könyvtárnok fogadta és kalauzolta. Ugyanekkor érdeklődött dr. Dungyerszky aziránt is, hogy abban az esetben, ha akadna valaki, aki a könyvtárat megszerezné és az egyetemnek adományozná, hol kaphatna ez a könyvtár elhelyezést.

Dr. *Dungyerszky* Gedeon két nap előtt felkereste Sztojadinovics Péter igazgatót és megtekintette könyvtárát. *Sztojadinovics a könyvtárért 320.000 dinárt kért, amely összeget dr. Dungyerszky Gedeon, alku nélkül, megadta és nyomban ki is fizette.*

Dr. Dungyerszky azonnal értesitette a könyvtár megvételéről a beogradi egyetemet, amellyel közölte, hogy a könyvtárat az egyetemnek adományozza. A nagyértékü adomány a beogradi egyetemen nagy örömet keltett és az egyetem rektora táviratilag köszönte meg a nemeslelkü adományt, amelyet a beogradi egyetemi könyvtár külön e célra kiüritendő termében helyeznek el és ezt a szobát az adakozó nevéről *Dungyerszky-szobának* nevezik el.

A rendkivül nagyértékü könyvtárban a XV. és a XVI. századból való kézirásu szent könyvek, evangeliumok, imakönyvek, bibliák stb., továbbá harminenyolc igen ritka világi könyv, mindannyi a XVIII. századból, 325 különböző szótár, a XIX. század első felében megjelent folyóiratok, 160 eredeti levél Stratimirovics patriárkától, Zaharija Orfelintől, Jovan Rajicstól, Sava Tökölitől, Mihály fejedelemtől, Zmaj Jovan Jovanovicstól és másoktól.

Dr. Dungyerszky megtette az intézkedéseket, hogy a könyvtár már a közeli napokban Beogradba legyen átszállitható, ahol addigra kiüritik az erre a célra szolgáló termet. Ebben a teremben fogják elhelyezni az adományozó mellszobrát is.

A könyvtár átvételére a beogradi egyetem rektorának vezetésével több tanár és az egyetemi könyvtár szakértő személyzete jön Noviszadra.

Pünkösdi utazás Párisba és a toursi mezőgazdasági kiállitásra

A Bácsmegyei Napló minden olvasója 4000 dinárért utazási jegyet kaphat és nyolc napig tartózkodhat Párisban

A *Bácsmegyei Napló* a pünkösdi ünnepekre olvasói részére társas kirándulást szervez Párisba. A társas kirándulás költsége Szuboticától Párisig és vissza való utazással, *Párisban nyolc napi tartózkodással és teljes ellátással,* amelyben lakás, élelem, szinházjegyek, borravalók stb. bennfoglaltatnak, összesen 1840 frankba kerül, tehát körülbelül 4000 dinárba. Az utazás a következő program szerint történik:

Az utasok Szuboticáról május 14-ikén indulnak és május 16-ikán délután érkeznek Párisba, ahol a következő program szerint tartózkodnak:

Első nap

A délután érkező utasokat a »Globetrotter« vezetője várja a vasutnál egy autócarral, amely poggyászostul a hotelbe viszi őket. *Modern komforttal ellátott hotelbe szállnak az utasok,* akiknek elhelyezése ugy történik, hogy *vagy mindenki külön szobát kap, vagy két személyre jut egy kétágyas szoba.* A vendégek kis pihenőt tartanak. Este fél nyolckor vacsora. Ez három fogásból áll: leves vagy előétel, azután husétel főzelékkel és desszert. A desszert gyümölcs, kompot vagy tészta. Az étkezések mindig ital nélkül értendők, *de a borravaló bele van számitva.* Este 9-től éjjel 12-ig autócar-kirándulás a vezető kalauzolása mellett az éjszakai Páris megtekintésére. Az autócar Páris legszebb, legérdekesebb és legforgalmasabb negyedein viszi keresztül az utasokat, egészen fel a Montmartre tetejére, ahonnan a fényárban uszó Páris remek panorámája látható. Közben a vezető minden érdekesebb helyen megállitja az autót, hogy mindent megmutasson a turistáknak, akiket éjfél után szállójukban tesz le.

Második nap

Reggeli 9 és 10 óra közt a hotelben. A reggeli kávé, tea vagy csokoládé és süteményből áll. Tiz órakor indulás autócarral a város megtekintésére. Utirány: Place de l'Etoile. Az utasok itt kiszállnak, hogy megtekintsék a világhirü diadalkaput s az ismeretlen katona sirját. Avenue de Bois de Boulogne, amely Páris egyik legszebb utja, a Boisba, a nagy városi erdőbe visz ki. A Bois megtekintése. Visszajövet utbaejtik a Place Victor Hugot. Trocadero. Itt kiszállás, hogy Európa e legnagyobb szinházát s az innen nyiló csodálatosan szép panorámát megtekintsék. Jenahid Marsmező. Katonai főiskola. Invalidusok domja. Hosszabb kiszállás, Napoleon és Foch marsall sirjának s a katonai muzeumnak megtekintése. Quai d'Orsay. A külügyminisztérium. A képviselőház a Palais Bourbonban. Concorde tér, Párisnak és a világnak legszebb tere, hosszabb megállással. Champs Elysées, a modern Páris legszebb utja. Félegykor társasebéd, négy fogással: leves, előétel, husétel főzelékkel és desszert. Fél háromkor autócarral Páris folytatólagos megtekintése. Pare Monceau, Páris legelőkelőbb parkja. Chapelle Expiatoire. Megtekintése a forradalom alatt kivégzettek temetőjének. A Madeleine-templom megtekintése. A Grands Boulevards, Páris ütőere. Place de l'Opéra, az Operával. Avenue de l'Opéra. Place de Carrousselle. Louvre, hosszabb megállással. Font Carrousselle. Quai Malaquais. A Szajna partja a könyvárusokkal. A francia akadémia, az Institute de France. A szépmüvészeti főiskola. A Quartir Latin, a diáknegyed. Luxembourg kert és palotája a szenátussal. Obszervatoire. Páris hires csillagvizsgálója. Montparnesse a müvésznegyed! Vissza autócarral a hitelbe. Este hétkor vacsora. Nyolc óra tizenöt perckor indulás egy revüszinházba vagy Music-Hallba. A szinházjegyek ára a költségekben benne van. Visszatérés éjfél után a hotelbe.

Harmadik nap

Reggeli. Tiz órakor indulás autócarral a város folytatólagos megtekintésére. Rue de Rivoli. Place V[illegible]ome, Napoleon szobrával. Hosszabb megállás, [illegible] de la Paix, Páris legdrágább utcája, a nagy ékszerészek és divatszalónok utcája. Rue de Petits Champs, Bibliotheque Nationale, Richelieu könyves palotájával. Place de la Victoire, Rue du Louvre, Főposta. Les Halles, a hires párisi vásárcsarnok. Place du Chatelet. Tour St. Jaques. Pont Neuf. Palais de Justice, az igazságügyi palota megtekintése. St. Chapelle megtekintése. Conciergerie, ahol a forradalom börtöne volt. Mária Antoinette börtöne. Egy órakor ebéd. Délután metrón. Páris hires földalatti vasutján a nagy áruházakba mennek az utasok. A vásárolni akarók tolmácsi teendőit a vezető szivesen ellátja. Este vacsora. Tiz órakor indulás Páris különleges éjjeli életének megtekintésére. Az ut reggel fél négyig tart. Jelentkezni az ebédidő alatt kell a vezetőnél, aki a kivánt felvilágositásokat megadja és akivel meg lehet beszélni a csoport tetszése szerinti programrészleteit.

Negyedik nap

Reggeli a hotelben. A délelőtt a pihenésnek szánva. Társasebéd fél egykor. Fél háromkor autócarral a város folytatólagos megtekintése. Pont du Chatelet, Rue St. Jaques, Sorbonne, a párisi egyetem. Pantheon. Itt nyugszanak Franciaország nagyjai. A kripták megtekintése St. Etienne du Mont temploma, ahol St. Genovéva, Pascal és Racine van eltemetve. A Notre Dame székesegyház megtekintése. A rendőrség, Hotel de Ville, a városháza, St. Gervais és St. Paul templomok. A Place des Vosges Victor Hugó házával. Place de la Bastille, hosszabb megállással. Rue de la Roquette, ahol a guillotin áll. A Pere la Chaise temető. Avenue és Place Republique. Porte St. Martin és St. Denis diadalkapui. A nagy Boulevard. Vissza a szállóba és este vacsora

Ötödik nap

Reggeli. Tiz órakor indulás autócaron Malmaison és Versailles megtekintésére. Az egész napot betöltő kirándulás utiránya: Malmaison. Másfélórás megállással. Napoleon kastélyának megtekintése, ahol első felesége, Josephine meghalt. Itt van az egyetlen Napoleon-muzeum. Utazás a Szajna völgyében. A marlyi vizmüvek, Du Barry birtoka, Versailles. Ebéd Versaillesben félegykor. Félháromkor a versaillesi kastély, a park és a nagy Trianon, azután a kis Trianon megtekintése. Le Hameau, Mária Antoinette faluja. Visszatérés hat óra tájban Párisba a St. cloudi parkon keresztül. Este fél nyolckor vacsora.

Hatodik nap

Reggeli. Tiz órakor indulás az Eiffel-torony megtekintésére, felszállással. Tizenkét órakor ebéd. Két órakor indulás a Louvre-muzeumba, zárásig. Este vacsora. 8 óra 45 perckor indulás az Opera előadására.

Hetedik nap

Reggeli. Tiz órakor indulás autócarral Fontainebleauba, egész napos kirándulásra. Tizenkettőkor ebéd. Két órakor a kastély megtekintése. Négy órakor autóséta a fontainebleaui erdőben. A barbisoui müvésztelep megtekintése. Visszatérés Flammarion juvisii csillagvizsgálójának s az orlyi repülőtelepnek megtekintésével. Este vacsora Párisban.

Nyolcadik nap

Szabadon tartva az utasok rendelkezésére elutazásukig. Reggeli, ebéd és vacsora, mint rendesen.

Az utazás mindenütt gyorsvonat III. osztályon történik. Az utazást a »Globetrotter« párisi utazási iroda vezeti és gondoskodik az utasok elszállásolásáról és kalauzolásáról, valamint szerbül, németül és magyarul tudó vezetőkről.

Pünkösdkor Toursban megnyilik a francia mezőgazdasági kiállitás s azok, akik ezen részt akarnak venni, ezt a kiállitást is megtekinthetik a nyolc nap alatt olymódon, hogy valamelyik napi programot elhagyják. Jelentkezni legkésőbb április 25-ikéig lehet. Az utazásban résztvenni kivánók maguk gondoskodnak utlevélről és vizumról, azonban, ha az utleveleket nekünk beküldik, a szükséges vizumokat mi is megszerezzük a hivatalos dijak ellenében. A jelentkezéssel egyidejüleg a részvételi költség, 1840 frankról szóló csekk nekünk beküldendő. A kirándulást csak az esetben tartjuk meg, ha legalább husz jelentkező akad, viszont huszonötnél több jelentkező esetén külön-csoportokat alkotunk, ugyhogy egy-egy csoportba legfölebb huszonöt kiránduló vesz részt, tehát az utasok kényelmesen utaznak és lakhatnak.

Táncoskómikus és hercegnő szerelmi regénye

Halmay Tibor, az ismert magyar táncoskomikus feleségül veszi Narsa Elisaveta orosz hercegnőt, az Ufa egyik sztárját

Budapestről jelentik: Budapesti müvészkörökben sokat beszélnek arról a szerelmi regényről, amelynek hősei *Narsa* Elisaveta orosz hercegnő és *Halmay* Tibor az ismert magyar táncoskomikus. A hercegnő, ki a berlini UFA egyik ismert sztárja, Oroszország egyik legrégibb nemesi családjának sarja és a kommün kitörése után szüleivel Berlinbe menekült. Birtokaikat a szovjet elkobozta, ugyhogy a hercegnőnek megélhetés után kellett néznie. Tehetsége és ragyogó szépsége a filmre predesztinálták, hamarosan az Ufához szerződött és ma a német főváros egyik legnépszerübb filmsztárja.

Néhány hónappal ezelőtt Halmay Tibor előnyös szerződést kapott Reinhardtól, aki a »Artisten« cimü drámában léptette fel. Halmay egy előkelő berlini társaságban megismerkedett a hercegnővel és alig pár hónappal a megismerkedés után a volt cári tábornok házában eljegyzést ünnepeltek. A boldog völegény nemrég visszatért Budapestre, ahol a Fővárosi Operettszinházhoz szerződött. A közeli napokban megérkezik Budapestre Narsa Elisaveta hercegnő is és a budapesti orosz templomban megtörténik az esküvő.

Halmay Tibor aktiv huszártiszt volt és Kun Béla alatt az ellenforradalomhoz csatlakozott, amiért le is tartóztatták. Halmay a Budai Szinkörben debütált, majd innen a Városi Szinházhoz, a Király Szinházhoz, a Fővárosi Operettszinházhoz került. Csakhamar a budapesti közönség egyik kedvence lett és gyors tempóban haladt a karrier utján. Ma már külföldi viszonylatokban is márka Halmay Tibor neve, amely most — romantikus házassága kapcsán — a világlapokban is sürün szerepel.

Talpig vasban őrzik az elfogott szuboticai betörőkirályt

Szalai György, a szökött fegyenc a korzóra menekült a rendőrség ostromgyűrűjéből — A Barátok temploma előtt fogták el a veszedelmes gonosztevőt

Szalai György elmondta a rendőrségen szökése és bujdosása történetét

A szuboticai rendőrség bünügyi osztálya hét hétig tartó fáradalmas és ugyszólván permanens nyomozás után

szerdán este kilenc órakor elfogta Szalai György többszöröses büntetett csavargót, a hirhedt szuboticai betörőkirályt,

akit a szuboticai törvényszék tizenkét évi fegyházra ítélt, február 8-ikán este megszökött a szuboticai ügyészség fogházából és azóta több betörést követett el.

Cankovics Miodrag bünügyi rendőrkapitány hetekkel ezelőtt tudomást szerzett arról, hogy Szalai György, a tizenkét évi fegyházra elitélt, megszökött fegyenc Szuboticán tartózkodik. A rendőrség bünügyi osztályának a detektivjei azóta permanenciában voltak és éjszakánkint több razziát tartottak a gyanus helyeken és több olyan egyén lakásán, akikről kiderült, hogy Szalainak menedékhelyet szoktak adni. A rendőrség az összes ilyen gyanus helyeken gyakran tartott razziát, hogy ezzel megakadályozza azt, hogy Szalai ezeken a helyeken bujdosson és igy Szalait kiéheztesse és a városba csalja. Ez sikerült is a rendőrségnek és

Szalai, a hires betörő, aki már kétszer megszökött a fogházból és azelőtt évekig bujkált a rendőrök elől, lerongyolódva, betegen belopódzott a városba,

ahol nyomban észrevették és rövid hajsza után letartóztatták.

Szalai elmondja szökése történetét

Szalai Györgyöt a szuboticai törvényszék 1928-ban rablások és sorozatos betörések büntette miatt tizenkét évi fegyházra itélte. Szalai az itélet ellen fellebbezett és az elitélt betörő a szuboticai ügyészség fogházában várta, mig az itélet jogerőre emelkedik. A fogházban közös cellában volt Szalai és állandóan veszekedett cellatársaival, akik többször megverték. Később Szalait a fogházigazgatóság beosztotta a fogház munkatermébe, ahonnan a veszedelmes rabló megszökött.

Cankovics Miodrag rendőrkapitány még szerdán éjszaka röviden kihallgatta Szalait, aki a következőképen adta elő szökése történetét.

— Február 8-ikán este — mondotta Szalai — amikor a munkateremből kimentek a rabok, hogy cellájukba menjenek a vacsora edényért, én hátra maradtam és beugrottam az egyik kisterembe. Amikor bezárták a munkaterem ajtaját, egy vastag dorongot kerítettem elő az egyik műhelyből és azzal

szétfeszitettem az ablak rácsait.

Olyan rést csináltam, amelyen könnyen kijutottam. Néhány perc alatt történt mindez. Ezután magamhoz vettem egy előre elkészitett kötelet,

hozzákötöttem az ablak rácsához és egy pillanat alatt leereszkedtem az első emeleti munkateremből a Vilsonova-uccára.

Sötét volt már és senki sem látta szökésemet. Rohantam a vasuti aluguton keresztül a Párhuzamos uccába, ahonnan a Majsai-utra jutottam. Innen a Milosa Obilicseva uccába mentem egy barátomhoz, akitől ruhát kaptam. Tudtam, hogy ekkorra már észreveszik szökésemet a fogházban és elsiettem barátomtól, nehogy a rendőrség ott érjen.

Szalai további vallomásában előadta, hogy innen

volt szeretőjéhez ment.

Tudta, hogy ott is veszélyben forog, mert biztosra vette, hogy a rendőrség először ott fogja keresni, mégis elment. A szeretőjétől információkat kért egyes emberekről és volt társairól, akiknek nevét nem hajlandó elárulni. Alig tartózkodott a szeretőjénél negyed órát, a rendőrség emberei már a közelében voltak, de Szalai ezt megneszelte és

néhány perccel a rendőrök megérkezése előtt a ház falán keresztül megszökött.

A rendőrök már csak hült helyét találták. A megszökött fegyenc nem mert a városban maradni, hanem a szőlők közé ment, ahol régi »bajtársait« kereste fel.

Három nap mulva Magyarországra szökött, ahol ismerőseitől betörőbandát szervezett.

Több helyen törtek be magyarországi községekben, de főleg élelmiszereket loptak, mert valamennyien éheztek. Szalai és magyarországi társai a nagy hidegben szalmakazalokban huzódtak meg. Csakhamar pénzre is szert tettek, ekkor Szalai elhagyta társait és Budapestre ment. Budapesten a városháza körül ólálkodott és hallotta, hogy a hótisztitáshoz munkásokat vesznek fel. Ő is jelentkezett a köztisztasági hivatalban és

több hétig hányta Budapesten a havat.

Amikor innen elbocsátották, más munkát keresett, de miután semmi igazolványa nem volt, mindenütt elutasitották. Kiéhezve, fáradtan, rongyosan, egy fillér nélkül hagyta el Budapestet. Kecskemét felé indult, ahol rokonai vannak és az uton — vallomása szerint — koldulásból élt. Kecskeméten felkereste rokonait, akik megsajnálták és egy ruhát adtak neki, de kijelentették, hogy náluk nem maradhat egy percig sem, mert félnek, hogy a csendőrség tudomást szerez róla, és őket is letartóztatja.

Szalai ezután Jugoszláviába jött, majd ujból Magyarországra ment és azóta

néhány napig az egyik, utána néhány napig pedig a másik országban garázdálkodott.

Rendszerint Kelebiánál lépte át a határt minden különösebb nehézség nélkül. Sokszor találkozott az uton csendőrökkel, rendőrökkel, sőt detektivekkel is, de mindig ügyesen kikerülte őket.

Hajsza Szalai után

Szalai György három héttel ezelőtt jött végleg át Szuboticára Magyarországról. A rendőrség erről nyomban tudomást szerzett, de sehogyan sem sikerült Szalai rejtekhelyét felfedezni. Szalainak ugyanis rendkivül sok orgazdája és büntársa van és mindennap másiknál szállt meg. Szalai büntársai szivesen rejtették el vezérüket, mert tudták, hogy ha Szalait a rendőrség el is fogja, nem fogja elárulni őket, másfelől attól tartottak, hogy ha elutasitják, Szalai bosszuból lecsukatja őket.

A rendőrség bünügyi osztálya nagy apparátussal nyomozott Szalai György és büntársai után. Számos razziát tartott a rendőrség a kültelki, ugynevezett nyomortanyákon, de sehogysem sikerült Szalai nyomára jutni. Szalai elhagyott kis viskókban, szalmakazalokban, a szőlők között élt és amikor tudomást szerzett arról, hogy orgazdáit és büntársait minden éjszaka figyelik a detektivek, sehova sem mert elmenni. Főképen a bajai és a halasi szőlők között és Palicson bujkált és tudta, hogy Magyarországra sem tud többé átszökni, mert a határon kettőzött figyelemmel kisérték minden ember lépését. A rendőrségnek sikerült elérni célját.

Szalai György teljesen magára maradt és önmagának kellett gondoskodni élelméről.

Kisebb betöréseket és lopásokat követett el. Egyik nap a VI. körben, másik nap Kisbajmokon, harmadik nap a VIII. körben bukkant fel és mindenütt, ahol megfordult, felfeszitett ajtókat és kiüritett éléskamrákat hagyott maga után. A rendőrség tisztában volt azzal, hogy ezeket a betöréseket csakis Szalai és az általa szervezett banda követhette el. A rendőrök a külterületről befelé zavarták Szalait és nyomban elfogták volna, ha a külterületre merészkedett volna.

Elfogják a betörőkirályt

Hosszu és fáradságos nyomozás után

a rendőrség szerdán este kilenc órakor igen érdekes körülmények között tartóztatta le Szalai Györgyöt.

Szerda este hat órakor jelentették a rendőrségnek, hogy

Szalai György a Szentai-uton a város felé halad.

Rögtön detektivek mentek ki és lesbeállták. Senki sem hitte volna azonban, hogy Szalai a főuccán fog elhaladni és ilyenmódon ujból kioson a detektivek gyürüjéből. A rendőrség erre megerősitette az uccai őrszemeket és a kerületi rendőrbiztosok őrjáratokat küldtek ki Szalai kézrekeritésére. Szalai, mint vallomásából kitünik,

a Szentai-utról a fogház előtt az állomásra ment és kabátját erősen a szemére huzta, hogy ne ismerjék fel.

Szalai az állomásról a vasuti parkon keresztül ujból a fogház felé ment, ahol látta is a fogházőrt és a fogház és a park közötti Vojnovicseva-uccán keresztül

a korzóra ment.

Szalai a korzón több hatósági embert látott sétálni és ezért egy sarokba huzódott, majd a korzón keresztül a Karadzsicseva uccába lopózkodott. Itt bement a Tri Sesira kocsma épületébe, megállt az udvaron és ha valaki megjelent az udvaron, a félreeső helyre huzódott. Itt várt egy darabig és amikor már senki sem járkált az udvaron és a kocsmában a zaj mind nagyobb lett,

elővette betörőszerszámait és álkulccsal kinyitotta a vendéglő éléskamráját. Öt-hat kiló kolbászt vett magához, kabátja alá gyürte és a Knez Mihajlova uccára nyiló kijáraton hagyta el a házat.

Alig lépett kettőt az uccán, észrevette, hogy

vele szemben a szerb templom felől a VIII. kőri rendőrség őrjárata közeledik.

A rendőrök is észrevették Szalait, aki igen gyanusan viselkedett és látszott rajta, hogy kabátja alatt valamit rejteget. A rendőrök erre néhány lépésről odakiáltottak Szalai felé:

— Állj!

Szalai megállt és visszaszólt a rendőröknek:

— Megálltam.

— Ki vagy? — kérdezték a rendőrök.

— Szegény munkás — válaszolt Szalai.

— Add elő az igazolványodat.

Szalai erre ugy tett, mintha belső zsebébe nyulna az igazolványért. Egy pillanat alatt azonban

ledobta felöltőjét és a kolbászt és őrült iramban futni kezdett a Barátok-temploma felé.

— *Állj, mert lövök!* — kiáltotta utána a rendőr — de Szalai nem állt meg és nagy egérutat nyert. Az egyik rendőr, aki jó futó, a szökevény után vetette magát s

rövid hajsza után a Barátok-templománál elfogta.

A másik rendőr ez idő alatt sipjelzéseket adott le és pár pillanat alatt négy rendőr vette körül a betörőt, akiben *Szalai Györgyöt ismerték fel.* A rendőrök rögtön meglilinceselték a veszedelmes gonosztevőt és erős fedezettel a városházára szállitották, az ügyeletes szobába.

Cankovics Miodrág, a bünügyi osztály kapitánya, aki épen ügyeletes rendőrkapitány volt, rögtön megkezdte Szalai kihallgatását. Kihallgatása előtt Cankovics Miodrág rendőrkapitány azt mondta neki, hogy adja elő revolverét, mire ez kivette bicskáját és a rendőrkapitány asztalára tette.

— A revolveredet add elő — mondotta Cankovics.

— Nincs revolverem — válaszolta Szalai. Ha revolverem lett volna, nem lennék itt.

Először lelőttem volna a rendőrt, aki elfogott, aztán önmagammal végeztem volna.

Ugysem ér semmit ez a kutya élet.

Cankovics Miodrág rendőrkapitány nyomban elrendelte, hogy a veszedelmes gonosztevőt, aki igen sok munkát adott már a hatóságoknak, tizenkét évi fegyházra van elitélve és szökésétől lehet tartani, vasalják meg. A rendőrök

sulyos bilincseket raktak a gonosztevő lábaira és kezeire és rövid kihallgatás után feltüsérték a fogházba, ahol külön cellában helyezték el.

Szalai György, mint értesülünk, az első kihallgatása alkalmával mindössze három kisebb betörést ismert be és azt mondotta, hogy hetekig száraz kenyéren élt szalmakazlakban a város legkülönbözőbb külső területein.

Beszélgetés a betörőkirállyal

Az ujságirók kérésére Cankovics Miodrág rendőrkapitány csütörtökön délután maga elé vezettette a hires gonosztevőt. Szalai György apró léptekkel jött be a rendőrkapitány szobájába, mert lábai meg voltak vasalva. Középtermetü, szőke ember, kifejezéstelen, értelem nélküli tekintettel. Közönséges paraszt ember benyomását kelti és külsejéről senki sem hinné, hogy annyi gonosztettnek volt az elkövetője.

— Miért szöktél meg a fogházból? — kérdezte munkatársunk.

— Uj életet akartam kezdeni, de sehogysem sikerült.

— Miért loptál ujból? Miért nem kérted meg az embereket, hogy adjanak enni?

— Muszáj volt. Éhes voltam. Az emberektől meg félek.

— És most, hogy érzed magad, hogy elfogtak?

— *Fáradt vagyok, nagyon fáradt.*

— Akarsz-e még valaha megszökni?

— Dehogy akarok — legyintett a kezével — és olyan mozdulatot tett, mintha maga sem hinné, hogy nem akarna többé megszökni. Majd igy folytatta:

— **Többet szenvedtem a két hónapos szabadság alatt, mint két évig a fogházban. Voltak napok, amikor nemcsak, hogy kenyeret**

nem ehettem, de még vizhez sem tudtam hozzájutni.

Odabent legalább megvan a lakásom, meleg ételt kapok, dehogy is szökök meg. Manapság nehéz már a bujdosónak, *keserü a szegény legény kenyere.*

Szalai Györgyöt ezután visszavezették cellájába és részletes kihallgatását pénteken kezdi meg Cankovics Miodrág rendőrkapitány. A kihallgatás előrelátható tobb napig fog tartani, mert a rendőrségnek az a feltevése, hogy Szalai bandát alakitott és ez követte el a város belterületén és külterületein az összes lopásokat és betöréseket azokon a helyeken, ahonnan főleg élelmiszereket vittek el.

Tizenöt gyanus személyt vett még őrizetbe a rendőrség

A városban elkövetett lopásokkal, főleg dr. *Lórdnt* Zoltán ügyvédnél és *Szabados* Béla állatorvosnál elkövetett betörésekkel kapcsolatban a rendőrség bünügyi osztálya a legnagyobb körültekintéssel vezeti a nyomozást és az éjszaka folyamán az egész városban, valamint a külterületeken is razziát tartottak. A rendőrség tizenöt gyanus embert vett őrizetbe, akiknek semmi foglalkozásuk nincs. A letartóztatottak között van egy régóta körözött gonoszevő is, aki már körülbelül egy évtizedet ült különböző börtönökben. A jelek szerint a rendőrség munkáját néhány napon belül teljes siker koronázza és kézrekerülnek az összes betöréses lopások tettesei.

Naptárharc Romániában

Moldvában véres verekedések voltak a régi és uj naptár hivei között

Bukarestből jelentik: Az ortodox szinódus határozatlansága sulyos incidensnek volt okozója a Románia több községében. A hatóságok ugyanis sehol sem avatkoztak be a husvét megünneplésébe és igy a hatóságok passzivitását több helyen félremagyarázták a hivek és két táborra oszolva, maguk akarták a husvét problémáját elintézni. Moldvában a májusi husvétot akarták, viszont a délibb részekben az uj naptár szerinti ünneplés mellett kardoskodott a többség. Több faluból jelentés érkezett a belügyminisztériumba, hogy *a csoportok sulyos verekedéseket provokáltak.*

Basarabeanu faluban, Husi közelében az ortodox lelkész a husvéti istentiszteletet akarta megtartani. A lakosság először kérleléssel akarta a papot rávenni az ünnep elhalasztására, amikor pedig ez nem sikerült, egy hangos csoport behatolt a sekrestyébe és erőszakkal távolitotta el onnan a lelkészt, hogy a husvéti misét ne mondhassa el.

A Galat melletti Cudalbi községben husvét szombatján az ünnep dátuma felett összeveszett két unokatestvér, egy gazdálkodó és egy kereskedő. Többen, akik a faluban a felvilágosodottabb elemet képviselik, az uj naptár szerinti ünnepet propagálták. A rokonok között heves vita, majd verekedés támadt. A gazdálkodó a verekedés során késsel sulyosan megsebesitette a kereskedőt, aki erre bicskát rántott és *felmetszette unokatestvére hasát.* A husvét problémájának két sulyosan sebesült áldozatát a mentők a galati kórházba szállitották.

Bukarestben is sulyos konfliktusok voltak. Itt a gyárak munkásai szakadtak két táborra. Egyik részük az uj naptár, másik részük az ónaptár szerinti ünnep mellett foglalt állást. Több vállalat már a rendőrség közbelépését kérte. A munkások maguk között nem tudtak megegyezésre jutni, ennélfogva a hatóságok döntöttek, hogy melyik gyár mikor ünnepelje a husvétot. Aszerint állapitották meg a husvétot, hogy a gyárak munkásainak többsége melyik dátum mellett foglalt állást.

Rabolni mentek a puskaporos torony őrei

Erdekes tárgyalás a szombori törvényszéken

Szomborból jelntik: A törvényszék Vojvodicstanácsa csütörtökön érdekes bünügyet tárgyalt, amelynek előzményei 1922-be nyulnak vissza. A vádlottak padján *Mosics* Szvetolik kereskedősegéd ült *Prodanovics* Dragoljub és *Gyurics* Vojiszláv földmüvesekkel. Az ügyészség mindhármukat rablás büntettével vádolta.

Prodanovics és *Gyurics* 1922-ben ugyanannál az ezrednél szolgáltak Oszijeken. Április 29-én éjszaka a beljei puskaporos torony őrzésére rendelték ki őket. Az őrtálló katonákhoz később kijött ismerősük Mosics is, aki előző nap szerelt le. A katonák Mosicsal együtt otthagyták őrhelyüket és ugy ahogy voltak, fegyveresen és egyenruhában bementek a községbe. Utközben két éjjeli őrrel találkoztak, akiknek azt mondották, hogy hivatalos ügyben járnak és fegyverek után kutatnak a községben. Az egyik őrnek megparancsolták, hogy járja végig a házakat és rendelje el, hogy mindenki oltsa el a lámpáját és ne mozduljon ki az uccára, a másikat pedig magukkal vitték és felszólitották, hogy mutassa meg, merre van *Horvát* Ágnes vendéglője. Az egyedülálló özvegyasszonyt felvont fegyverrel kényszeritették, hogy otthon őrzött készpénzét és értéktárgyait adja át nekik és ilyen módon 10.000 korona készpénzt, 30.000 korona értékü ékszereket és nagymennyiségü ruhanemüt zsákmányoltak. A rablott holmival visszamentek a puskaporos toronyhoz, ahol megosztoztak, a ruhanemüeket pedig egy árokban eldobták. Csak évekkel később sikerült őket elfogni és igy történt, hogy a bünügy főtárgyalására csütörtökön került sor a szombori törvényszéken.

A másod és harmadrendü vádlott, akik a katonai hatóságok előtt, majd később a vizsgálóbirónál már beismerték a büncselekményt, a tárgyaláson tagadtak, a kirabolt vendéglősné azonban mindkettőjüket felismerte.

A biróság hosszas tanácskozás után hirdette ki itéletét, amely szerint *Mosics Szvetolikot nyolcévi fegyházra, Prodanovicsot és Gyuricsot pedig egyenkint öt és félévi fegyházra itélte.* Az itéletben az ügyész megnyugodott, a vádlottak azonban felebbezést jelentettek be.

Macdonald a választási esélyekről és az angol munkáspárt programjáról

Békés külpolitikát és az Oroszországgal való kereskedelmi kapcsolatok felvételét hirdeti az angol munkáspárt vezére

Londonból jelentik: Az angol politikusok husvéti nyilatkozatai közül igen nagy érdeklődésre tarthat számot Ramsay *Macdonald* volt angol miniszterelnöknek, a Labour Party vezérének a világsajtó részére adott nyilatkozata. Megállapitja Macdonald, hogy

a most következő választások során a munkáspártnak vannak a legjobb esélyei.

Az ország elvesztette a mai kormányzatba vetett bizalmát. A kormány tétován és tapogatózva botorkál a belpolitika és a külpolitika terén. Az egyre növekvő munkanélküliség égető problémáján nem tudott segiteni. Uj hóditásokra készülődött, ide-oda mozgatta a nép tömegeit, kivándorlásra biztatta az embereket minden üzletszerü energia és komoly terv nélkül. A szénkérdésben olyan gyöngeséget tanusitott, hogy ez az iparág csaknem a tönk szélére jutott. A gyapot-, a vas- és acélipar a válságok sorozatán ment keresztül. Nem oldotta meg a lakásinséget, de legjobban akkor mondott csődöt, amikor a munkástömegek iránti kötelessé gét kellett volna teljesitenie.

A Franciaországgal legutóbb kötött katonai egyezmény komoly veszedelmeknek tette ki az országot. Fölkeltette az egész világ gyanuját Anglia jóhiszeműségét illetőleg és hátráltatta a leszerelés müvének megvalósitását.

A kormány a tandékba kapta Locarnót — mondotta Macdonald — és ettől kezdve a maga részéről egymás után követte el Genfben a baklövések sorozatát. A külpolitikát igen gyakran kizárólag pártszempontok irányitották.

A mai kormánnyal szemben csak egy megoldás lehetséges, a mai ellenzék, vagyis az 1924-es kormány.

Ez a kormány két szempontból fog hozzá a munkanélküliség megoldásához. Először munkanélküliségi segélyrendszert épit föl, mely összhangban van a nemzeti jólét általános fejlesztésével. A másik követelmény a kivándorlás kérdésében olyan megállapodásra jutni a dominiumokkal, hogy az angol munkások kivándorlása ne érintse sulyosan sem az ő, sem az ottani munkások gazdasági nivóját. Fejleszteni kell az ipari és kereskedelmi életet. Ehhez

békés külpolitikára van szükség és ezért föl kell venni a kapcsolatot az orosz piaccal. A szénipart a bányák nacionalizálásával fogja az uj kormány megszervezni.

A kormány külpolitikája az 1924-es politika folytatása lesz. Igyekszik helyreállitani Anglia teljes függetlenségét és a kontinensre gyakorolt befolyását. A nemzetközi viszályok elsimitására a döntőbiráskodás rendszerét akarja fölállitani, amelynek szükségszerü következménye a leszerelés lesz. A munkáskormány első föladata az lesz, hogy az Egyesült-Államokkal fölmerült vitás kérdéseket őszintén és becsületesen letárgyalja és végül is teljes megegyezést hozzon létre a két állam között — fejezi be nyilatkozatát Mocdonald.

Pancsevó és Becskerek között eltünt a vonatból három nagyértékü Alekszics-kép

A rendőrség egy diáklány lakásán találta meg a festményeket

Becskerekről jelentik: Sikeres nyomozást folytatott a becskereki vasuti rendőrség három értékes Alekszics-kép megkeritésére. A képek Pancsevó és Becskerek között a vonatról tüntek el és a vasuti rendőrség egy ügyes detektivje hat nap alatt megtalálta a képeket egy hetedik gimnazista leánynál.

Jagodics Jóca kanaki földbirtokos, a kiváló mügyüjtő kastélyában nagyszámu eredeti Alekszics-kép található. Jagodics előszeretettel gyüjti Alekszics Sztevánnak, a bánáti származásu hirneves szerb festőnek képeit. Nemrégen Jagodics Jóca Beogradban felfedezett három gyönyörü Alekszics-képet, amelyeket hosszas levélváltás után sikerült megszereznie. Ekkor Jagodics megkérte *Mattanovics* Tamás módosi mozitulajdonost, akinek éppen dolga volt Beogradban, hogy hozza el magával a három képet.

Mattanovics közvetlenül husvét előtt el is utazott Beogradba és dolgait elvégezve magához vette a képeket, amelyek összegöngyölitve egy kemény papirtokban voltak elhelyezve és megindult visszafelé. Hajón utazott Pancsevóig, onnan pedig vonaton indult Becskerek felé. A képeket az ülés fölötti hálóban helyezte el, azután mélyen elaludt a vonatban. Közvetlenül Becskerek előtt ébredt fel és azonnal az értékes tartalmu tok után nyult, de legnagyobb megdöbbenésére a tok nem volt a helyén. Izgatottan kereste az egész kocsiban, de eredménytelenül. A becskereki állomáson a vasuti rendőrségnél jelentést tett a képek eltünéséről. A vasuti rendőrségen *Veszeljko* Martin detektivnek osztották ki az ügyet, aki azonnal hozzáfogott a titokzatos módon eltünt Alekszics-képek felkutatásához. A detektiv megtudta az utasoktól, hogy a személykocsiban Matanoviccsal együtt több földmives és számos diák és diáklány utazott. A detektiv sorbajárta a falvakat Becskerek és Pancsevó között, felkutatta azokat, akik ugyanazzal a vonattal utaztak és mindegyiknél házkutatást is tartott, de eredménytelenül. Azután a diákok után kezdett nyomozni és megtudta, hogy aznap este három diák és egy diáklány szállt ki a Pancsevó felől jövő vonatból Uzdin állomáson. Azonnal Uzdinba ment és a községházára, behivatta mindazokat az uzdini fiukat és lányokat, akik a városba járnak iskolába.

Mintegy harminc diákot hallgatott ki a detektiv és csakhamar megtalálta azt a három diákot és a diáklányt, akik Mattanoviccsal egy kocsiban utaztak a kritikus éjjelen. A diákokat aztán egyenként kezdte a detektiv faggatni az ellopott képekre vonatkozólag. A fiuk nem tudtak semmit a dologról, mikor azonban a lány előtt tette fel a kérdést, hogy hol van a tok a képekkel, a kis gimnazistalány elsápadt és pár pillanatig hallgatott, azután azt mondta:

— A képek nálunk vannak.

— Miért vitte el? — kérdezte erre a detektiv.

— Véletlenül vittem magammal — felelte a leány. — Nekem nagyon sok csomagom volt és mivel a vonat csak egy percig állt Uzdinban, csomagjaimat gyorsan kidobáltam az ablakon. A nagy sietségben véletlenül a képeket tartalmazó tokot is kidobtam az ablakon és csak otthon vettem észre a tévedést.

A detektiv azonnal a leány szüleinek lakására ment, ahol megtalálta az eltünt nagyértékü képeket. A detektiv erre felelősségre vonta a leány apját, aki jómódu uzdini polgár, hogy miért nem jelentették be a hatóságnál a tévedésből hozzájuk került képeket, mire az apa kijelentette, hogy az volt a szándéka, csak azt nem tudta, hol tegyen jelentést, az uzdini csendőrségen-e, vagy Becskereken, esetleg Pancsevón.

A detektiv magához vette a megkerült képeket és a gimnazistalány ellen megindult az eljárás.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ-ra bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül az összes könyvkedvezményben

TŐZSDE

Zürich, április 4. *(Zárlat.)* Beograd 9.125, Páris 20.3125, London 25.22, Newyork 519.775, Brüsszel 72.175, Milánó 27.20, Madrid 78.50, Amsterdam 208.30, Berlin 123.20, Bécs 73.04, Szófia 3.7525, Prága 15.3825, Varsó 58.30, Budapest 90.59, Bukarest 3.0875.

Zagreb, április 4. *(Zárlat.)* Páris 221.58—223.58, London 276—276.80, Newyork 56.75—56.95, Zürich 10.9440—10.9740, Milánó 297.05—299.05, Amszterdam 2279.50—2285.50, Berlin 13.4875—13.5175, Bécs 799.16—802.16, Prága 168.15—168.95, Budapest 991.38—994.38.

Noviszadi terménytőzsde, április 4. Buza bácskai 79—80 kilós 245—247.50, bánáti paritás Vrsac és felsőbánáti és Bega hajó 79—80 kilós 240—242.50, szerémi 79—80 kilós 247.50—250, árpa bácskai 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68—69 kilós 270—280, zab bácskai, szerémi és szlavóniai 250—252.50, tengeri bácskai, bánáti és szerémi 267.50—270, bácskai és szerémi IV. 270—272.50, bácskai és szerémi V. 277.50—280, liszt 0gg és 0g bácskai 340—350, 2-es sz. b. 320—330, 5-ös sz. b. 300—310, 6-os sz. b. 285—292.50, 7-es sz b. 275—282.50, 8-as sz. b. 207.50—212.50, korpa bácskai és szerémi juttazsákokban 182.50—187.50 bánáti juttazsákokban 182.50—185. Irányzat: gyenge. Forgalom: 72 vagon buza, 10 vagon liszt, 9 vagon tengeri, összesen: 91 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, április 4. Határidőüzlet: Buza októberre 26.11—26.29, zárlat 26.21—26.22, májusra 25.12—25.32, zárlat 25.26—25.27. Rozs októberre 23.90—24.02, zárlat 23.95—23.96, májusra 23.44—23.58, zárlat 23.53—23.54. Tengeri májusra 27.95—28.10, zárlat 28.03—28.05, julius 27.96—28.15, zárlat 28.11—28.12. Készárupiac: Buza 25.10—26.25, rozs 23—23.10, takarmányárpa 26—26.50, sörárpa 27—28.75, köles 27.50—28.50, tengeri 28—29.30, zab 25.40—25.85, korpa 18.75—19.

Chicagoi terménytőzsde, április 4. Középárfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza május (118 ötnyolcad) 118, julius (122) 121 háromnyolcad, szeptember (124) 123 és fél. Tengeri május (90 hétnyolcad) 89 hétnyolcad, julius (94 egynegyed) 93 egynyolcad, szeptember (94 hétnyolcad) 93 háromnegyed. Zab május (45 ötnyolcad) 45 háromnyolcad, julius (44 és fél) 44 egynegyed, szeptember (43). Rozs május (101 ötnyolcad) 101, julius (103 egynyolcad), szeptember (103 hétnyolcad).

Winnipegi terménytőzsde, április 4. Középárfolyamok: Buza május (124 ötnyolcad) 123 hétnyolcad, julius (126 egynegyed) 125 és fél, október (128) 124 háromnyolcad.

Liwerpooli terménytőzsde, április 4. *(Zárlat.)* Buza május (8 sh 11 d) 8 sh 10 egynegyed d, julius (9 sh 2 egynyolcad d) 9 sh 1 háromnegyed d, október (9 sh 4 és fél d) 9 sh 3 hétnyolcad d.

Szemző Gyulát kiadják Ausztriának

Naponta fürdik a volt bácskai főispán a pozsonyi rendőrségi cellában

Pozsonyból jelentik: *Szemző* Gyula ügyében még mindig nincsen döntés. A bécsi Landesgerichttől még nem érkeztek meg az iratok Pozsonyba és így a volt bácskai főispán könyelen esetleg hetekig várni, amig megtudja, hogy kiadják-e Ausztriának, vagy sem. Ugy volt, hogy Szemzőt átszállitják az ügyészség fogházába, ez azonban az utolsó pillanatban mégsem történt meg. Ugyanis Szemzőnek külön kedvezményként megengedték, hogy ügyében a döntést a rendőrségi fogházban várja be, amely sokkal kényelmesebb és modernebb, mint az ügyészség fogháza.

Egyébként Szemző Gyulát a bécsi hatóságok megkeresésére Pozsonyban nem tartóztatták le, mint először irták, csupán feltartóztatták, ami annyit jelent, hogy mindaddig, amig kiadatási ügyében véglegesen nem döntenek, nincs szabad mozgása. A vizsgálóbiró megengedte, hogy Szemző a döntést a rendőrségi fogházban várja be.

Szemző ügye nem tartozik a ritkaságok közé. Igen gyakran megtörténik az, hogy valamelyik idegen állam a másik idegen állam egy állampolgárát a harmadik államtól kéri ki, ha az illetőt a harmadik állam területén tartóztatták le. Ennek a kérelemnek, ha közönséges bünecselekményről van szó, rendszerint eleget is szoktak tenni. Jól informált helyről származó értesülés szerint Szemző ügyében sem fog az igazságügyminiszterium kivételt tenni és *minden valószinüség szerint ki fogják szolgáltatni a volt főispánt Ausztriának.*

Szemző Gyula a rendőrségi menzán étkezik. Lehetőleg minden kényelmet megkap. Igy *naponta két órát tartózkodik a fürdőszobában,* ami nem kis gondot okoz a személyzetnek. Napközben cellájában ül. Egyik kesztyüt a másik után váltja. Ha például cipőt huz fel, már eldobja kesztyüit. Napközben gyakran maszirozza ujjait is, valószinüen azért, hogy kifinomult tapintási érzékét ne veszitse el.

HIREK

— **Korosec és Radivojevics miniszterek audienciája.** Beogradból jelentik: Őfelsége Alekszandar király csütörtök délután fél hatkor kihallgatáson fogadta Korosec Antun közlekedésügyi minisztert. Utána a király Radivojevics Láza erdő- és bányaügyi minisztert fogadta audiencián.

— **Dr. Vlaskalin Milorád belügyminiszteri inspektor Becskereken.** Becskerekről jelentik: Rövidesen tárgyalásra ülnek össze a jugoszláv és román bizottságok, hogy a még függő kérdéseket elintézzék. Dr. Vlaskalin Milorád belügyminiszteri inspektor és Erhartics külügyminiszteri titkár szerdán és csütörtökön Becskereken tartózkodtak, hogy a tárgyalásokhoz szükséges bánáti anyagot összegyüjtsék.

— **Dimitrije patriárka Szremszkikarlovcin.** Szremszkikarlovciról jelentik: Dimitrije patriárka tizennégy napi tartózkodásra Szremszkikarlovcira érkezett.

— **Rakics Radenko noviszadi rendőrkapitányt Zagrebba helyezték át.** Noviszadról jelentik: A belügyminiszter Rakics Radenkó noviszadi főkapitányhelyettest, a bünügyi osztály vezetőjét, a zagrebi rendőrség bünügyi osztályához helyezte át. Rakics Radenkó távozása Noviszadon nemzetiségi különbség nélkül nagy sajnálkozást keltett pártatlansága, igazságszeretete és előzékenysége nagy népszerüséget szerzett a rendőrkapitánynak. A noviszadi ujságirók a távozó rendőrkapitány tiszteletére bankettet fognak rendezni.

— **Ujabb nyugdijazások a diplomáciai karban.** Beogradból jelentik: A külügyminisztériumban ujabb redukálások történtek. Kumanudi Koszta helyetteskülügyminiszter előterjesztésére Őfelsége Alekszandar király nyugdijazta Milánkovics Jován, Antonijevics Vojiszláv, Grujics Szlávkó és Grizogono Ivó rendelkezési állományban levő volt külföldi követeket. Ugyancsak nyugdijaztak egész sor követségi tanácsost, főkonzult, továbbá követségi és miniszteri titkárokat.

— **Rumán megmaradt a régi polgármester és a képviselőtestület.** Noviszadról jelentik: Rumán megerősitették állásában Rainprecht Nándor eddigi polgármestert. A régi képviselőtestület is változatlanul megmaradt.

— **A zagrebi ügyvédi kamara az uj ügyvédi törvény módositását kéri.** Zagrebből jelentik: A zagrebi ügyvédi kamara csütörtökön délelőtt rendkivüli közgyülést tartott, amelyen állást foglaltak az uj ügyvédi törvénnyel szemben. Az uj törvény szerint a kétezer dinárig terjedő perek az ugynevezett helyi biróságok elé tartoznak és ezek nem kötelesek megitélni az ügyvédek részére a költségeket. Eddig csak ötszáz dinárig terjedő peres ügyek tartoztak a helyi biróságok elé. Az uj törvénynek ez a rendelkezése főleg a vidéki ügyvédeket érinti, akiknek jobbára csak kisebb peres ügyeik vannak. A közgyülésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a törvény módositását kérik. A határozati javaslatot az ügyvédi kamara megküldte az igazságügyminiszternek.

— **Belerohant egy párisi autóbusz egy villamosba.** Párisból jelentik: Csütörtökre virradó éjjel a Saint Michel téren egy autóbusz összeütközött egy villamoskocsival. Huszonkét utas megsebesült és közülük hármat kórházba kellett szállitani.

— **Munkanélküllek tüntetése Budapesten.** Budapestről jelentik: Csütörtökön délben pár perccel féltizenkettő előtt mintegy negyven-ötven főnyi, nagyobbrészt munkásokból álló csoport jelent meg a Rákóczi-ut és Körut keresztezésénél, ahol a legnagyobb a forgalom. A csoport tagjai megálltak az EMKE-kávéház sarkán és taktusban kiáltozni kezdtek: — Munkát! Kenyeret! Percek alatt nagy tömeg verődött össze a forgalmas átjárónál. Az emberek érdeklődve figyelték a nyugodt tüntetést. A munkanélküli csoport tagjai ugyanis pontosan alkalmazkodtak a villanyrendőr jelzéseihez és kisebb-nagyobb csoportokban ugy mentek át egyik oldalról a másikra, amint a lámpa szabadot vagy tilosat jelzett, hogy azután ismét visszatérjenek a kiindulási pontjukra. A forgalom ennek ellenére akadozni kezdett, mert az érdeklődők sokasága miatt a villamosok csak nehezen tudták a megállókat elhagyni. Elsőnek a villamostársaság ellenőrei érkeztek a helyszinére, akiknek sikerült a sineket megtisztitani s igy a közlekedés folytonosságát biztositani, miközben három rendőr az Emke-kávéház előtt igyekezett a járdán tartani a tömeget. Féltizenkettő után pár perccel autón érkezett meg a Mosonyi uccai rendőrlaktanyából a készültség. A kiáltozó tüntetők a rendőrautó láttára futásnak eredtek és részben a Körúton, részben a Dohány uccában és a többi mellékuccában széledtek el. A csoportosuló érdeklődőket a rendőrség percek alatt szétoszlatta.

— **A Graf Zeppelin ujabb amerikai utra indul.** Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin két hét mulva startol második Földközi-tengeri utjára. Ez alkalommal Csehszlovákiát is utba ejti. Bécsből Pozsonyba repül, valószinüleg meglátogatja Prágát is és Budapest fölött is körrepülést fog végezni. Az ujabb Földközi-tengeri ut után a léghajó visszatér Friedrichshafenbe és Eckener dr. hozzákezd a második, illetve harmadik amerikai ut előkészitéséhez. A német légiriás május közepén indul el ujabb óceáni utjára.

— **A noviszadi gimnázium igazgatójának előadása németországi tapasztalatairól.** Noviszadról jelentik: Balubdzsics Mirkó noviszadi gimnáziumi igazgató szombaton délután negyed hétkor a gimnázium nagytermében előadást fog tartani németországi utazásáról.

— **Bérbe adják a novszadi halászati jogot.** Noviszadról jelentik: Noviszad város tanácsa árverést hirdet a noviszadi halászati jog bérbeadására. A feltételek a városi gazdasági hivatalban tudhatók meg és itt kell benyujtani az ajánlatokat is.

— **Április 9-ikén kell jelentkezniök a noviszadi ujoncoknak.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ujoncoknak április 9-ikén kell jelentkezniök a városi katonaügyosztályon. A segédszolgálatosok bevonulására később kerül sor.

— **Halálos szerencsétlenség a pasicsevói állomáson.** Noviszadról jelentik: Husvét hétfőjén halálos szerencsétlenség történt a pasicsevói állomáson. Tolatás közben az ütközők közé került Martinovics Vászó fékező, akit az ütközők teljesen összelapitottak. A vizsgálat során megállapitották, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség.

— **Egy román katonaorvos öngyilkossága.** Bukarestből jelentik: A román fővárosban feltünéstkeltő öngyilkosság történt. Dr. Florescu orvoskapitány, Florescu tábornoknak, a bukaresti hadtestparancsnoknak fia, apjának villájában mellbelőtte magát. Holtan találták rá hozzátartozói. A fiatal katonaorvos előkelő társaságoknak volt tagja és mindenütt mint szenvedélyes kártyást ismerték. Valószinü, hogy az utóbbi időben szenvedett nagy kártyaveszteségei miatt követte el az öngyilkosságot.

— **Autóvizsgálat a beogradi tartományban.** Szentáról jelentik: A beogradi tartományi főispán rendeletileg felhivta az autótulajdonosokat, akik a legutóbbi autóvizsgálaton nem jelentek meg autóikkal, hogy április 6-ikán jelenjenek meg Velikibecskereken, mert aki a szemlén nem jelentkezik, azt kétszáz dinárral megbüntetik.

— **Uj mérnök.** Noviszadról jelentik: Trischler József szrpszkimileticsi müegyetemi hallgató a münchenі müegyetemen mérnöki diplomát szerzett.

— **Telefont kap Tornyospuszta.** Szentáról jelentik: A tornyosi gazdák mozgalmat inditottak, hogy Tornyospusztára is vezessék be a telefont. Gyorgyevics Szlobodán szentai polgármester szerdán hivatalos ügyben Noviszadon járt és ott azt az információt kapta, hogy a telefonhálózatot hamarosan kiépitik Tornyospusztán is. A tornyospusztai postamesterségre a noviszadi postaigazgatóság Gergely Aladárt nevezte ki. Gaics eddigi postamestert a postaigazgatósághoz rendelték be.

— **Uj nyomon keresi a budapesti rendőrség a Horánszky-uccai rablókat.** Budapestről jelentik: A Horánszky-uccai rablómerénylet tetteseinek kézrekeritése céljából egyre szélesebb mederbe terelődik a nyomozás. Két embert előállitottak a főkapitányságra. Az egyik iparos, a másik foglalkozásnélküli magántisztviselő. Mindketten igazolták alibijüket. Az ujjlenyomatok sem voltak azonosak, ugyhogy a két embert elbocsátották a főkapitányságról. A rendőrség megkereste a külföldi rendőrségeket is. A közönség a levelek özönével árasztja el a főkapitányságot. Emellett egymásután érkeznek a telefonos bejelentések is. Adatok merültek fel arra vonatkozóan, hogy a vakmerő rablótámadás értelmi szerzője csak olyan ember lehetett, aki tökéletesen ismerős Ormainé viszonyaival, akinek vagy Ormainét, vagy házvezetőnőjét, vagy mindkettőjüket ismernie kellett. E tekintetben konkrétebb természetü bejelentés is érkezett a rendőrségre, de a nyomozást a rendőrség a megjelölt irányban természetesen a legnagyobb körültekintéssel és óvatossággal folytatja le.

— **A hamis százdinárosok terjesztője a noviszadi törvényszék előtt.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken április huszonhetedikén fogják megtartani a főtárgyalást Bicskey Sándor volt fanitó ügyében. Bicskei ellen az ügyészség pénzhamisitás és hamis pénz forgalomba hozása miatt emelt vádat. Bicskey — mint ismeretes — budapesti pénzhamisitókkal állt összeköttetésben, akiktől egyizben kétszáz darab hamis százdinárost kapott értékesités végett. Bicskey a pénzt a Vajdaságban értékesitette és ebben segédkezett neki a pénzhamisitótársaság másik tagja is, Dénes Imre volt magyar belügyminiszteri nyomozó. A noviszadi rendőrség széleskörü nyomozást inditott a pénzhamisitók kézrekeritésére. Bicskeyt sikerült is elfogni, mig Dénes megszökött. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— **Nagy tüz egy zalamegyei faluban.** Nagykanizsáról jelentik: Kéthely községben csütörtökön éjféltájban a község éjjeliőre észrevette, hogy Molnár János pajtája kigyulladt. Félreverte a harangokat és mire a község összefutott, a hatalmas lángokban uszó pajtáról a tüz már átcsapott Lukács Gábor, Horváth Mihály és Csimák István gazdák házára is. Izgalmas jelenetek között folyt az oltás. Különösen Lukács Gábor házánál volt nehéz a helyzet, mert a család több tagja az égő nádfödeles házban rekedt. Többen is hiába próbálkoztak a mentéssel, maga Lukács Gábor is többször nekiindult, hogy feleségét, gyermekét és anyját az égő házból kimentse, de végül is olyan sulyos égési sebeket szenvedett, hogy eszméletlenül összeesett. Hajnalra sikerült a tüzet eloltani és ekkor a megüszkösödött gerendák közül egymásután emelték ki Lukács Gáborné, anyja és hat éves gyermeke megszenesedett holttestét. Mikor a hullákat a gerendák alól kiszedték, Novási Lázár földmivesen annyira erőt vett az izgalom, hogy szivéhez kapott és holtan esett össze.

— **Viharos lefolyásu volt Zubkovné hitelezőinek értekezlete.** Bonnból jelentik: Zubkov Sándorné, Viktória Schaumburg-lippei hercegnő hitelezőinek értekezlete csütörtökön délelőtt ült össze Bonnban. Az értekezletet a törvényszék nagy tanácstermében tartották meg, mely zsufolásig megtelt érdeklődőkkel és az épület kapuját is ellepte a kiváncsiak tömege. Az értekezlet viharos lefolyásu volt. Megállapitották, hogy Viktória hercegnő passzivái 660.000 márkát tesznek ki, mig aktivája ugyszólván semmi sincs.

— **Meglopták szállásadóikat.** Szomborból jelentik: Terzics Milán vasuti munkásnál albérletben lakott Szabovljevics János rovottmultu napszámos. Szabovljevics szerdán szállásadója távollétében feltörte annak szekrényét és ellopta a vasuti munkás egész fizetését, hatszáz dinárt és egy télikabátot is elvitt. — Hasonló körülmények között lopta meg szállásadóját Szabó József munkás is, aki Pettinger Ferenc cukrászsegédnél lakott albérletben. Szabó szerdán feltörte a lakásban levő szekrényeket és ruhanemüeket vitt el. A rendőrség mind a két tolvaj kézrekeritésére megindította a nyomozást.

— **Halálos játék a fegyverrel.** Oszijekről jelentik: Halálos baleset történt szerdán Derventa községben. Fuchs József ötvenkétéves iparos egy régi rendszerü pisztolyt mutogatott egyik ismerősének. A fegyver Fuchs kezében elsült és a golyó olyan sulyosan megsebesitette a szerencsétlen embert, hogy az néhány óra mulva meghalt.

— **Az őrült rémtette.** Oszijekről jelentik: Borzalmas gyilkosságot követett el Novoszeló szlavoniai községben egy elmebajos fiatalember. A község lakói kedden, régi szokás szerint, kivonultak a temetőbe és ott kólót táncoltak. Egyszerre több revolverlövés dördült el és Matanovics Katica falubeli leány holtan bukott ki a táncolók sorából. A revolverlövéseket Jelenics András tizennyolcéves fiatalember adta le a táncolókra. Jelenicsről megállapitották, hogy elmebajos és megfigyelés végett elmegyógyintézetbe utalták.

— **Égő cigarettával a szájában elaludt és szénné égett egy aggastyán.** Oszijekről jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt Bródban. Niksics Ferenc nyolcvanegyéves ember szobájában égő cigarettával a szájában elaludt. A parázs lángra lobbantotta az ágynemüt, csakhamar tüzet fogtak a butorok is és mire a szobából kitóduló füstfelhőt észrevették, a szerencsétlen aggastyánnak már csak szénné égett holttestét hozhatták ki a lángok közül.

— **Rakovszkit is számüzni akarja a szovjet.** Berlinből jelentik: A Vorwärts Trockij berlini hiveinek köréből szerzett értesülése szerint a szovjet Rakovszkit és Bjelobodorov ismert kommunista vezért. Miklós cár egyik gyilkosát is számüzni akarja.

— **Taxibotrány Newyorkban.** Newyorkból jelentik: James Whalen, Newyork uj rendőrfőnöke, váratlanul áthelyezte Nilson Ruttenberget, a forgalmi osztály főnökét, akiről kiderült, hogy a fennálló törvényes rendelkezésekkel ellentétben több mint kétezer taxiengedélyt adott ki olyanoknak, akiknek erre jogosultságuk nem volt és különböző okok miatt nem is juthattak volna engedélyekhez. A legtöbb ilyen álengedélyest azért tiltották el a bérfuvarozástól, mert a kötelező határidő lejárta után sem alakitották át a szabályrendeletnek megfelelően a taxiórákat gépükön. Nilson Ruttenberg ellen megindult a fegyelmi vizsgálat, mert azzal gyanusitották, hogy nem önzetlen barátságból adta ki a kétezer taxiengedélyt.

— **Elhangzott a vádbeszéd a Nagy István-perben.** Budapestről jelentik: Nagy István törvényszéki biró és társai bünpörében a csütörtöki tárgyaláson elhangzott a vádbeszéd. Dr. Auer György ügyész vádbeszédében hangsulyozta, hogy a törvény rettenhetetlen őre a biró és minden állam az igazságszolgáltatás pártatlanságával él vagy hal. A biró minden szava, minden tette erkölcsnek és a tisztességnek kell, hogy a mintaképe legyen, mert minden bizalom letéteményese a biró. Ezután hosszasan beszélt a kényszeregyezségi eljárás fontosságáról és arról a fontos szerepről, amelyet az államhatalom a kényszeregyezségi eljárásban a biró kezébe ad. Részletesen ismertette ezután a vádpontokat és szigoru büntetést kért. Az ügyben itélethozatalra valószinüleg szombaton kerül sor.

A franciák bizalmatlansággal fogadják Chamberlain és Mussolini tárgyalásait

A Times cáfolja az angol-olasz szövetségi szerződésről elterjedt hireket

Párisból jelentik: A francia baloldali sajtó meglehetős bizalmatlansággal fogadja a *Chamberlain* és *Mussolini* tárgyalásairól szóló hireket. A radikálispárti *Volonter* attól tart, hogy a találkozásnak sokkal nagyobb politikai jelentősége van, mint a *Daily Telegraph* a liberális párt és a külföld megnyugtatására állitja. A lap szerint

az olasz politika végcélja a balkáni államok blokkjának megteremtése Anglia és Olaszország együttes protektorátusával, amit pedig Franciaország nem nézhet nyugodtan.

Azokba a politikai kérdésekbe — irja a lap —, amelyekben a kiadott hivatalos jelentés szerint Chamberlain és Mussolini között teljes megegyezés jött létre, Franciaországnak is van beleszólása.

Az *Oeuvre* sajnálattal állapitja meg, hogy

az olasz-francia barátsági szerződés megkötése ügyében folyó tárgyalások még mindig nem vezettek eredményre,

aminek oka a lap szerint az, hogy Mussolini ragaszkodik a tripoliszi határok revíziójához és különböző jogokat követel a Tuniszban élő olasz állampolgárok részére.

Londoni jelentés szerint az angol lapok csütörtökön sem közöltek közelebbi részleteket Chamberlain és Mussolini találkozásáról. A *Times* római tudósitója emlékeztet arra, hogy a macedón forradalmi komité ügyében Szófiában átnyujtott együttes angol-francia demarsot Olaszország annak idején nagy mértékben helyteleniette. Chamberlain és Mussolini találkozásának jelentősége abban áll — irja a *Times* — hogy

Anglia biztositotta Olaszországot arról, hogy nem köt semmiféle szövetségi szerződést, amely Olaszország vagy az olasz érdekszférába tartozó államok ellen irányul.

Ezenkivül az angol kormány a lap szerint elő akarja segiteni az Olaszország és Franciaország között folyó tárgyalások sikerét is. A *Times* végül cáfolja azokat a külföldön elterjedt hireket, mintha Chamberlain és Mussolini angol-olasz szövetségi szerződés megkötéséről tárgyaltak volna.

— **Ittasan megtámadta a községi hivatalnokokat.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken csütörtökön tárgyalták Kolarszki Szima mosorini gazdálkodó bünügyét. Kolarszki egy alkalommal megtámadta és bántalmazta Miroszavljevics Pája és Padovics Szvetozár községi hivatalnokokat. A biróság felmentette a vád alól, mert bebizonyosodott, hogy Kolarszki a beszámithatatlanságig ittas volt.

— **Kinevezés.** Noviszadról jelentik: Az állami főszámvevőség Jovanovics Milivojt a noviszadi pénzügyi kirendeltséghez nevezte ki.

— **Körözőlevelet adtak ki egy noviszadi biztositási tisztviselő ellen.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség körözőlevelet adott ki Kálmán Leó volt noviszadi biztositási tisztviselő ellen, aki hitelbe különböző irodai felszerelést, irógépet vásárolt, azután megszökött.

— **Greta Garbo és Lundborg kapitány együtt érkeztek Newyorkba.** Newyorkból jelentik: Két érdekes utassal futott be a newyorki kikötőbe az S. S. Drottningholm svéd gőzös. Ezen a hajón érkezett Amerikába Greta Garbo, aki szülőföldjét látogatta meg és Einar Lundborg svéd pilótakapitány, Nobile megmentője. Greta Garbo és Lundborg, aki feleségével utazik, a hajón meleg barátságot kötöttek és a két svéd hiresség együtt fogadta a kikötőben a fotografusok pergőtüzét.

— **A noviszadi iparos önsegélyző egyesület közgyülése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi iparos önsegélyző egyesület vasárnap tartja első évi rendes közgyülését. A közgyülésen megválasztják az uj igazgatóságát.

— **Noviszadon is megszünt az ingyenebéd akció.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Vörös Kereszt egyelet a télen a szegények számára népkonyhát állitott fel, amely több hónapon keresztül működött. A népkonyhán huszezer ebédet osztottak szét. A népkonyha működését most a vezetőség megszüntette.

— **Közrekerült szélhámos.** Becskerekről jelentik: A becskereki rendőrség letartóztatta Lupulescu Jovan uzdini földmivest, aki különböző csalásokat követett el becskereki gabonakereskedők kárára.

— **Vasutosztrájk fenyeget Szászországban.** Berlinből jelentik: A szászországi vasutas szakszervezet csütörtökön délben közleményt adott ki tagjai számára arról, hogy a vasutgazgatósággal folytatott béreztárgyalások eredmény nélkül félbeszakadtak és felhivta a tagok figyelmét arra, hogy a közeljövőben esetleg a sztrájk fegyveréhez kell nyulniok. A vasutigazgatóság minden intézkedést megtett arra, hogy a sztrájk ne érje készületlenül a vasutat. A mérnöki kar készenléthen áll és szükség esetén mérnökök fogják vezetni a vonatokat.

— **Ujabb rablótámadás történt Budapesten.** Budapestről jelentik: Csütörtökön reggel közvetlenül üzletnyitás után Deutsch László Berlini-téri ruhakereskedésében megjelent egy ismeretlen férfi és nadrágot akart vásárolni. A helyiségben ekkor az üzlettulajdonos apja, Deutsch Vilmos tartózkodott, aki lehajolt, hogy mértéket vegyen az ismeretlenről. Ebben a pillanatban az ismeretlen egy kemény tárggyal fejbesujtotta Deutschot, ugyhogy az eszméletlenül esett össze. A támadó ekkor kikutatta a kereskedő zsebeit, amelyekben azonban csak jelentéktelen összeget talált. A rablót később ugylátszik megzavarhatták munkájában, mert mindössze a kikészitett csikos nadrágot vitte magával. A nyomozás a rablótámadó kézrekeritésére nagy apparátussal indult meg.

— **Az őrült orvos gyilkossága.** Bécsből jelentik: Borzalmas tragédia történt csütörtökön reggel Weiskirchenben. A csendőrőrs két tagja egy járásbirósági tisztviselő kiséretében megjelent Eisholf dr. községi orvos lakásán, hogy ott több orvos érkezését várja meg, akiknek Eisholf dr. elmeállapotát kellett volna megvizsgálniok. Az elmebeteg orvos közben revolvert rántott és halálosan megsebesitette Latzl kerületi felügyelőt. A lövöldöző őrültet csak nagynehezen sikerült ártalmatlanná tenni.

— **Egy budapesti dák öngyilkossága.** Budapestről jelentik: Szabó Tamás harmadéves technikus csütörtökön délután a Szent Imre-kollégium Aradi-uccai épületében felakasztotta magát és mire rátaláltak, már meghalt. Az életunt diák levelet nem hagyott hátra és igy nem tudják mi késztette az elökelő családból származó tehetséges fiatalembert végzetes tette elkövetésére.

— **»Nedves« akar lenni Wisconsin állam lakossága.** Newyorkból jelentik: Wisconsin államban kedden népszavazás volt arról, hogy megmaradjon az alkoholtilalom, vagy megszüntessék. A népszavazás az alkoholtilalom ellen döntött. A »nedvesek« pártja kétszázezer szavazattal többet kapott, mint a »szárazok«-é. A népszavazásnak csak elvi jelentősége van, mert az alkoholtilalom fenntartása vagy megszüntetése ügyében csak a kongresszus, illetve az Egyesült Államok elnöke dönthet.

— **A bánkai tartományi Vöröskereszt-egyesület közgyülése.** Noviszadról jelentik: A tartományi Vöröskereszt egyesület vasárnap április 7-ikén délelőtt tizenegy órakor a városháza nagy tanácstermében tartja évi rendes közgyülését, amelyen a tartományi szervezet vezetősége nevében Ruzsics Dusán tartományi főtitkár fog terjedelmes jelentést előterjeszteni.

— **A szuboticai Hakoah teadélutánja.** A szuboticai Hakoah zsidó ifjusági egyesület e hó 7-ikén, vasárnap délután hat órakor a National-szálló különtermében teadélutánt rendez.

— **Májusban megindul a repülőgépforgalom Bécs és Zagreb között.** Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszteriumban a légi forgalom fejlesztésére tudvalevően külön osztályt létesitettek. Legutóbb elhatározták, hogy a Beograd—szkopljei légiforgalmi vonal első szakaszát, a Szkoplje—Podgorica-utszakaszt mielőbb megnyitják, egyben pedig ugy döntöttek, hogy a Beograd—zagrebi légi vonalat Mariborig meghosszabbitják. Mariborban már folynak a munkálatok a repülőtér elkészitésére. A közlekedésügyi miniszterium légi forgalmi osztályán tárgyalásokat kezdett az osztrák légiforgalmi részvénytársasággal is. A tárgyalások szerint Bécs és Zagreb között még májusban megindul a légi forgalom, amelynek közvetlen kapcsolata lesz a Zagreb—beogradi légi vonallal, ugyhogy Bécsből repülőgépen lehet majd Beogradig és Szkopljéig eljutni. A terv szerint a jugoszláv légihálózat rövidesen bekapcsolódik a nemzetközi légi forgalomba is és még az idén meg akarják nyitni a Zagreb—Prága és a Zagreb—Páris légi vonalakat.

Ne kinozza gyermekeit

a közönséges, nyulós csukamájolajjal

mondja mindenki, aki a kellemesizü, csukamájolajból és malátából készült JEMALT-ot már megizlelte. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában, kis dobozzal 25 dinár, nagy dobozzal 42 dinár árban

— **Az amerikai prohibiciós rendőrök puskatüz alá vették egy amerikai milliomos jachtját.** Newyorkból jelentik: A parti prohibiciós rendőrök puskatüz alá vették Fish amerikai milliomosnak a newyorki kikötőben veszteglő jachtját, amelyről azt hitték, hogy csempészett szeszes italokat szállit. A rendőrök egy része azután felnyomult a jachtra, mindent átkutattak, majd amikor nem találtak semmi szeszes italt, boszszuságukban a milliomost kezdték szidalmazni, aki váltig tiltakozott a rendőrség tulkapásai ellen. A muliomos nyomban feljelentést tett a newyorki rendőrségen és táviratilag jelentette az esetet a washingtoni parti rendőrségnek, ahonnan maga a rendőrfőnök utazott le Newyorkba a vizsgálat megejtésére.

— **Komlótermelők gyülése Temerinben.** Noviszadról jelentik: A temerini komlótermelők legutóbb gyülést tartottak, amelyen a vajdasági komlótermelők szövetsége részéről Petzy-Popovics Pál és dr. Petrovics Milos központi kiküldöttek is megjelentek és előadást tartottak a termelőszövetkezetek jelentőségéről.

— **Agyonlötte menyasszonyát.** Temesvárról jelentik: Megrázó szerelmi tragédia történt Temesváron. Husvét vasárnapjára virradó éjjel Weiszmann Miklós asztalossegéd beállitott barátjához, Bayer Leonardhoz és izgalomtól remegő hangon jelentette ki, hogy megölte menyasszonyát, mert az nem akart felesége lenni. Bayer ezután elvitte a rendőrségre barátját, aki az ügyeletes rendőrtisztviselőnek részletesen elmondotta a véres tragédia lefolyását. Weiszmann elmondta, hogy hónapok óta udvarolt Junker Margit tizenhét éves manikürösleánynak, kinek megkérte a kezét. A leány igennel válaszolt. Néhány nap mulva azonban a leány kijelentette, hogy meggondolta a dolgot és a legjobb lesz, ha szépen elválnak egymástól. Weiszmann erre revolvert vásárolt és szombaton hazakisérte a leányt, majd bementek a lakására, ahol ismét megkérdezte, hogy akar-e a felesége lenni. Amikor ismét elutasitó választ kapott, elővette revolverét, a mellette ülő leány halántékához szegezte és elsütötte. A manikürös leány nyomban meghalt, a gyilkost a rendőrség letartóztatta.

— **Egy debreceni közkatona agyonlötte szerelmesét és öngyilkos lett.** Debrecenből jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le csütörtökön reggel Debrecenben. Nagy Márton közkatona meggyilkolta szeretőjét, Bujdosó Rózsa szobalányt, azután önmagával végzett. Nagy, aki megválni készült a katonaságtól, még szerdán este kiszökött a laktanyából és magával vitte szolgálati fegyverét is. Egyenesen szerelmese lakására ment és ott töltötte az éjszakát. Reggel a házbeliek dörrenésre lettek figyelmesek, berohantak a szobalány szobájába, ahol a szerencsétlen lányt eszméletlen állapotban, vértől elboritva találták ágyán, mellette megüvegesedett szemekkel feküdt Nagy Márton. Mire orvos érkezett, Bujdosó Rózsa is meghalt. A katonai hatóságok a polgári hatóságokkal együtt megindították a nyomozást a szerelmi dráma részleteinek a felderitésére.

— **A szombori sakk-klub közgyülése.** Szomborból jelentik: A szombori sakk-klub évi rendes közgyülését április 7-ikén délelőtt tiz órakor tartja a Lloyd helyiségében a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó, titkári jelentés, a pénztáros jelentése, az ellenőrök jelentése, a régi tisztikar felmentése, uj tisztikar választása, uj tagok felvétele, esetleges inditványok.

— **Éjjeli repülőjáratok London és Páris között.** Párisból jelentik: A francia repülőtársaság elhatározta, hogy Páris és London között éjszakai repülőjáratokat is létesit. Párisból éjfélkor indul gép és hajnali fél négykor érkezik Londonba.

Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és örökös félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, szivfájás, mellnyomás és fuldoklási rohamok kinozzák, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes »Ferenc József« keserüvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elháritja a vértolulást. Az emésztőszervek gyógyitásának több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a *Ferenc József* viz kitünően beválik. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben. 20

Kemény széklet

és ennek következményei, mint a migrén, aranyér, rosz emész és, májbajok, gyomorhurut, vértolulás ellen használjon **Magnaport.** Nem gyengit, nem támadja meg az emésztési szerveket, nem okoz altesti fájdalmakat. A **Magna**-por tisztitja és erősiti a gyomrot és a beleket.

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában, egy kis csomag pontos használati utasitással 4 dinár

— **Betörök jártak egy zagrebi kézmüárukereskedésben.** Zagrebből jelentik: Szerdára virradó éjjel vakmező betörés történt Zagreb centrumában. Ismeretlen tettesek behatoltak a Sztarcsevicsev trg 7. szám alatt levő Löwy-féle kézmüárukereskedésbe és onnan nagymennyiségü szövetárut loptak el. A betörők a raktárhelyiségeknek az udvarra nyiló ablakán keresztül jutottak be az üzletbe, ahol hosszu ideig zavartalanul dolgozhattak, ugy hogy idejük maradt az áruló nyomok eltüntetésére is. Az ellopott áru értéke meghaladja az ötvenezer dinárt. A betörők kézrekeritésére a rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Kérelem a jószivü emberekhez.** Egy szerencsétlen sorsu, beteg házaspár kéri az ujság nagy nyilvánossága utján a jószivü emberek támogatását. Tan Pál hetvenkétéves munkaképtelen ember (lakik VI. kör Madjarszka-ucca 12. szám alatt) hetek óta a legnagyobb nyomorban él. Eddig a felesége tartotta el, de négy héttel ezelőtt az asszonyt kétoldali szélütés érte és azóta ő is munkaképtelen. Nyomorukban a könyörületes szivü emberek támogatását kérik. Az öreg házaspárnak szánt készpénz, vagy természetbeni adományokat a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is továbbitja.

— **Evangélikus püspöki templom épül Ilokon.** Ilokról jelentik: A községben még ennek az évnek a folyamán megkezdik egy evangélikus püspöki templom épitési munkálatait. Ilok tudvalevően Veres Ádámnak, az ujonnan megválasztott szlovák-evangélikus püspöknek a székhelye.

— **Százötvenéves a csakovecl zsidó hitközség.** Csakovecről jelentik: A zsidó hitközség legutóbb nagy ünnepi vacsora keretében ünnepelte meg fennállásának százötvenedik évfordulóját. A vacsorán több vidéki rabbi tartott köszöntő beszédet.

Az uj névtörvény életbe lépett

Hivatalosan a családnév irandó elsőnek s azután a keresztnév; tehát nem Gábor Nagy, hanem Nagy Gábor, nem Péter Kis, hanem Kis Péter

Ügyvédek, kereskedők, iparosok részére

az uj névtörvény rendelkezéseinek megfelelő **nyomtatványokat** olcsón, gyorsan s izléses kiállitásban készit és szállit

Minerva-nyomda r.-t., Subotica

— **Öngyilkos gazda.** Noviszadról jelentik: Zsabljon husvét hétfőjén felakasztotta magát Grbics Mita ötvennyolcéves vagyonos gazdálkodó. Tettét gyógyithatatlan betegsége miatt követte el s mire a házbeliek rátaláltak, már halott volt.

Városi Szinház hangversenytermében szerdán, április tizedikén Pataki Cora zongorahangversenye.

A belacrkvai kereskedelmi egyesület közgyülése. Belacrkváról jelentik: A belacrkvai kereskedelmi egyesület a napokban tartotta meg évi rendes közgyülését, amelyen a következő vezetőséget választották meg: Elnök Risztics Szvetiszláv, alelnök Becker Albert, pénztáros Balzer Ferdinánd, titkár Filipovics Bogdán, ügyész dr. Zsivkovics Negotin. Választmányi tagok: Dezvarics Iván, Stumpf János, Mandl Leó, Rankovics Petar, Schlesinger Sándor, Jankulov Zsiva, Bolbecker Fränki, Micsin Ljubisa és Sztojánovics Mileta. A választás után a közgyülés meleg ünneplésben részesitette Risztics Szvetiszláv elnököt, aki már tizedik éve áll megszakitás nélkül az egyesület élén.

— **Meztelen holttest az országuton.** Zagrebből jelentik: A zagrebi rendőrséget szerdán reggel hét órakor arról értesitették, hogy Zagrebtól tiz kilométernyire a szeszvetei országuton meztelen, sárral összemocskolt női holttest fekszik. A csendőrség nyomban kiszállt a helyszinre. A nyomozás megállapitotta, hogy a hulla Ilics Borbála negyvenéves özvegyasszony holttteste. Az asszony kedden délelőtt a szeszvetei községházán volt, ahol egy nyugtát láttamoztatott, hogy másnap felvegye nyugdiját Zagrebban. Az asszony férje tanitó volt és a háboru alatt halt meg. Kedden délben tizenkét órakor egy csapat fiu társaságában látták az asszonyt, akikkel egy vendéglőben együtt mulatott. A nyomozás megállapitotta, hogy ezek a fiuk ujoncok voltak. Este is látták az asszonyt az ujoncokkal, akik egyik kocsmából a másikba mentek és mulattak. Este már csak két fiatalember maradt az asszonnyal. Hogy később mi történt, azt nem tudják. Szemtanuk állitása szerint az asszony este már teljesen részeg volt és alig tudott a lábán állni. A holttesten sebesülés vagy ütés nyomát nem találtak az orvosok. A meztelen holttestet beszállitották a zagrebi bonctani intézetbe, ahol felboncolják.

— **Berugott a sósborszesztől.** Szentáról jelentik: Kolompár Sándor ötvenéves bográcskészitő cigány kedden estefelé két üveg sósborszeszt ivott meg, amitől alaposan berugott. Ittas állapotban kment a határba és amint a Jenovác-telep felé haladt — a cigány állitása szerint — egy asszony vasvillával rátámadt és balkarját eltörte. Lehetséges, hogy az ittas cigány elesett és esés közben törte el a balkarját. A rendőrség meginditotta a nyomozást az eset felderitésére. A cigányt a kórházban ápolják.

A szoptatós anyának elegendő teje lesz, csecsemőjének erőteljes, egészséges fejlődését biztositja, ha a reggelihez és ozsonnához egy csésze tejben 2—3 kávéskanál *Ovamaltine*-t szed.

Kétmillió hitel korpabeszerzésre. A földmüvelési miniszterium arról értesit bennünket, hogy a spliti főispánnak kétmillió dinár hitelt hagytak jóvá korpabeszerzés céljaira. Felhivjuk az érdekelteket, hogy esetleges szállitási ajánlataikat minél előbb nyujtsák be a spliti főispánhoz.

Csirázó próbák tengeri maggal. Noviszadról jelentik: Novivrbaszon egy gazdálkodó tengeri magokat kiállitott, amelyekkel csirázó kisérleteket végzett. A tavalyi termésből husz kiválasztott kukoricaszemet ültetett el, amelyekből kilenc kicsirázott. Egy másik kisérletnél tizenegy mag csirázott ki. Ezután egy harmadik kisérletet tett, 1927. évi kukoricával és válogatás nélkül husz magot ültetett el, amelyek közül tizenhét csirázott ki. Végül a negyedik experimentum során husz magból, husz csirázott ki.

SPORT

A SzAND-ot meghivták Szarajevóba. A szarajevói Szlávija május 5-ikén és 6-ikán ünnepli fennállásának buszéves jubileumát, amelyre meghivta a SzAND csapatát. A SzAND vezetősége értesitette a Szláviját, hogy a meghivást elfogadja.

A sztaribecseji Tesla a JNS-ben. Sztaribecsejen néhány év előtt megalakult a Tesla Sport Klub, amely eleinte csak a kerékpársportot kultiválta, az év elején azonban a futballt is bevezette. A Tesla az alszövetség utján még februárban felvételét kérte a JNS-be, amely most értesitette az alszövetséget, hogy a Teslát felvette tagegyesületei sorába.

Rádión közlik a BSK—Jugoszlávia mérközés lefolyását. Beogradból jelentik: A bajnoki kampány során vasárnap játszák le a BSK—Jugoszlávia bajnoki derbyt, amely iránt, mint minden alkalommal, ezuttal is óriási érdeklődés nyilvánul meg nemcsak Beogradban, hanem az egész ország sportolói körében. A nagy érdeklődésre való tekintettel a beogradi rádióállomás a külföldi nagy sportcentrumok mintájára mikrofont állit fel vasárnap a Jugoszlávija-pályán, ahonnét a mérközés egész lefolyását közvetiteni fogják. A leadás a derby-meccs kezdetével egyidőben délután fél négy órakor kezdődik és igy a sportolók az egész országban nyomban tudomást szerezhetnek a mérközés eseményeiről.

A csakoveci Sport Klub évi közgyülése. Csakovecről jelentik: A Csakoveci SC a napokban megtartott közgyülésén a következő vezetőséget választotta: elnök Leitner Márton, alelnökök Heitzler Adolf és Jungwirt Ottó, titkár Ivacsics Ferenc, pénztáros Benedik Jenő. Bizottsági tagok: Lukovnyák Bernát, Szocsics Mihály, Legenstein Géza, Heinrich Alfred, Meider Jenő és Kopjár Ferenc, szertáros Horvát Alajos.

Derby-mérközéssel indul vasárnap Oszijeken a bajnoki szezón. Oszijekről jelentik: Az oszijeki alszövetség területén vasárnap kezdődik meg a bajnoki szezon. A csapatok legnagyobb része már erős tréningben van, noha komoly mérközéseket csak husvét két napján bonyolitottak le. A sorsolás legnagyobb érdekessége az, hogy a legelső mérközés dönti el véglegesen az első helyet. Ugyanis derby-mérközés lesz, amely alkalommal a két oszijeki rivális: Gradjanski—Hajduk mérik össze erejüket. A mérközés iránt óriási az érdeklődés. A Hajduk husvét két napján szép teljesitményt nyujtott Noviszadon, mig a Gradjanski Sztaribecsén második nap 4:0-ás vereséget szenvedett. Ezt a fontos mérközést a szerencse és a nagyobb állóképesség fogja eldönteni. Az őszi szezonban a Gradjanski győzött 1:0-ra. A másik I. osztályu bajnoki mérközés vasárnap a Szlavija—Graficsár. A két csapat őszi mérközése 2:2 eredménnyel végződött. Most azonban a Szlavijának van nagyobb esélye a győzelemre. Tekintettel arra, hogy az oszijeki alszövetség a Hajduk SC pályáját nem találta alkalmasnak bajnoki mérközések lebonyolitására, mind a két mérközés a Gradjanski pályáján kerül lejátszásra. Délelőtt a tartalék csapatok küzdenek a bajnoki pontokért.

Az oszijeki bajnokság őszi állása.

1. Gradjanski	3	3	—	—	5	1	6
2. Hajduk	3	2	—	1	10	5	4
3. Szlavija	3	—	1	2	6	9	1
4. Graficsár	3	—	1	2	2	8	1

KÖZGAZDASÁG

Mezőgazdasági kamarát kérnek a bánáti gazdák

Mezőgazdák gyülése Szécsányon

Becskerekről jelentik: A bánáti mezőgazdasági egyesület husvét hétfőjén mezőgazdasági népgyülést tartott Szécsány községben, amelyen a becskereki, alibunári és a jásatomicsi járás gazdaközönsége jelent meg. A gyülésen a bánáti nagybirtokosok közül a *Probszt*-fivérek szécsányi, *Gille* Béla, *Marok* Ernő és *Eck* György szárcsai, továbbá *Lukinics* Miklós bókai földbirtokosok vettek részt és azonkivül nagyszámban jöttek el a három járás kis- és középbirtokosai.

A gyülés első szónoka *Sztanojlovics* Sándor, a becskereki kamara és a mezőgazdasági egyesület titkára volt, aki a mezőgazdasági egyesület fontosságát ismertette, majd felhivta a megjelenteket, hogy saját érdekükben lépjenek be minél nagyobb számmal a bánáti mezőgazdasági egyesületbe. Utána *Hendl* Miklós községi jegyző szólalt föl, aki szintén a mezőgazdák szervezkedésének halaszthatatlan szükségességét hangoztatta.

Végül *Lukinics* Miklós szólalt fel és a mezőgazdasági kamarák felállításának fontosságát hangoztatta. Határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint arra kérik a földmüvelésügyi minisztert, hogy mielőbb hozzon törvényt a mezőgazdasági kamarák felállításáról, addig pedig egye kötelezővé minden bánáti gazda részére, hogy agja legyen a bánáti mezőgazdasági egyesületnek.

Noviszadon uj alapon oldják meg a vizvezeték és csatornázás kérdését

Előbb a belvárosban épitik ki a vizvezetéket és csak fokozatosan terjesztik ki az egész város területére

Noviszad város lakossága évtizedek óta követeli a vizvezeték és csatornázás létesitését. A háboru után ismételten történtek lépések a vizvezeték és csatornázás létesitése érdekében, de anyagi eszközök hiánya miatt a lakosság követelése nem teljesülhetett. Százmillió dinár költséget igényelt volna a vizvezeték és csatornázás kiépitése és ennek az összegnek az előteremtése nagy akadályokba ütközik.

Plavsics Nikola, városi müszaki tanácsos, most egy uj tervvel állt elő és erről a következőket mondotta a *Bácsmegyei Napló* munkatársának:

— A vizvezeték és csatornázás létesitése nemcsak egészségügyi szempontból fontos, hanem gazdasági meggondolásból is. Mindeddig az anyagi lehetőségeken akadt meg a kérdés, mert százmillió dinár előteremtésétől megijedtek és nem minden ok nélkül, mert százmillió dinár tőkének tizszázalékos annuitása, tizmillió évi törlesztési összeget igényel, amit Noviszad város nem vállalhat. Ez kényszeritett bennünket arra, hogy másképen próbáljuk megoldani a kérdést és ez vezetett arra az eszmére, hogy egyelőre csak a belvárosban, a város magvában épitjük meg a vizvezetéket, mert ebben a városrészben a legtömörebb a lakosság, a legsürübbek a házak, itt vannak a legnagyobb épületek és itt várható a legnagyobb jövedelem is. Ezt a belvárosi vizvezetéki részt huszonötmillió dinárral meg lehetne épiteni. Ha csak huszezer lakossal vesszük alapul a belváros lakosságát, akkor igen szép fogyasztást lehetne elérni. Emellett belekapcsolnák a vasuti állomást, amely évente 360.000 köbméter vizet fogyaszt, a repülőteret és a városi öntözést, mely célokra igen nagymennyiségü viz kell és ha ezeket a közüzemeket csak a vizvezetéki dijak felével terhelnék meg, olyan szép jövedelem jutna a városnak, amely nemcsak a tizszázalékos annuitásnak megfelelő 2.5 millió dinár törlesztési összeget jelentene, hanem a jövedelemből elegendő összeg maradna a fokozatos kiépitésre. Az első évben elkészülhetne a belváros vizvezetéke, a második évben a csatornázás átemelő szivattyutelepe, mert, mint ismeretes, a Duna szintje magasabb és igy a csatornát át kell emelni, hogy a Dunába belefolyjon, a harmadik évben megépitendők az első főgyüjtő csatornát, a negyedik évben a másik főgyüjtő csatornát, ugyhogy az első négy év alatt a főbb dolgok kiépülnének és csak a hálózat kiépitése maradna hátra. Nyolc-tiz év mulva az egész város el volna látva vizvezetékkel és csatornázással. A város uccáinak kövezetfelbontása szempontjából is előnyös volna ez a megoldás, mert nem volna az egész város kövezete egyszerre felbontva, hanem fokozatosan és emellett lehetővé válna, hogy hazai kis vállalkozók is pályázhatnának a munkára, mert ez nem igényel nagy tőkét és nem kellene a külföldi tőkére várni.

— A kiépitendő terület a belvárosban, a Kislimán-Almási ucca—Doszitej ucca—Deákova ucca—Kórház- és vasuti állomás közötti területre terjedne ki. Ezzel a tervvel a legközelebbi városi közgyülés elé lépünk és ez annyira elfogadható, hogy komoly remény van arra, hogy a városi képviselőtestület hozzá fog ahhoz járni.

Egész Dél-Bácskát autóbuszvonalak hálózzák be

Noviszadról huszonöt autóbuszjárat indul Bácska, Szerémség és a Bánát nagyobb községeibe

Noviszadról jelentik: Noviszadról kiindulva, a Dél-Bácskát ma már olyan sürü autóbuszhálózat szeli át, hogy az komoly versenyt támaszt a vasutnak és nemcsak kiegészíti, de pótolja is a ma még hiányos vasuti hálózatot.

Autóbuszjáratok nélkül a Bácska egyes községei között a forgalom csak nagy kerülővel és sok várakozással volna lebonyolitható, A Délbácska és a Szerémség közötti vasuti közlekedés is annyira rossz és hiányos, hogy csak nagy kerülőkkel lehetne Noviszadról a nagyobb szerémségi községekbe eljutni, a Délbácska és a Bánát között pedig a közlekedés vasuton csak Szuboticán vagy Beogradon át lehetséges és igy kétségtelenül nagy jelentőségü az autóbuszforgalom, amely közvetlen összeköttetést létesit Alsó-Bácska, Szerémség és Bánát között.

Noviszadról ezidőszerint huszonöt autóbuszjárat közlekedik és rövidesen még több uj járat fog megindulni, igy Noviszad—Vrbász—Crvenka—Szombor és Noviszad—Oszijek között uj járatokat terveznek.

Jelenleg a következő autóbuszjáratok vannak forgalomban:

I. Noviszad—Sztarifutog

közt a forgalmat Fiester István és társai három Chevrolet autóbusza bonyolitja le. A három autóbusz Noviszadról felváltva indul: 8.30, 11, 12, 13, 16.30, 17.30 és 19 órakor és a menetidő 30 perc.

Futakról Noviszadra indulnak: 5.45, 6.45, 8.30, 9.15, 12.30, 13.15 és 15 órakor.

Noviszadon ezek az autóbuszok a vámhivatal előtt (Futaki-uccában), Sztari- és Novifutakon pedig a községháza előtt állnak. A viteldij Noviszadról Futakra vagy vissza kilenc dinár, oda-vissza tizenhat dinár. Diákok egy menetért csak öt dinárt fizetnek. A tanulóifjuság szempontából is nagyjelentőségü ez az autóbuszforgalom, mert lehetővé teszi, hogy a Futakon lakó tanulók noviszadi középiskolába járhassanak és az autóbuszjáratok az iskolák órarendjére is figyelemmel vannak.

II. Noviszad—Sztarifutog

között két tizennyolcüléses Chevrolet-kocsi közlekedik, mindkettő Véber Mihály és Lázárác Zsárkó noviszadi lakosok tulajdona. Az autóbuszok vasárnap kivételével naponta a következő menetrenddel közlekednek: Noviszadról 8.15, 11, 12, 13, 17, 18.30 órakor, Futogról 6.30, 7, 9, 12.15, 13, 15 órakor. Vasárnap ez a két autóbusz Noviszadról csak 9, 12, 17.30 órakor indul Futakra és vissza Futakról 7, 9, 13 órakor. Fuvardij 9 dinár, oda-vissza 16.50, diákok egy hóra oda-vissza 220 dinárt fizetnek. Kisebb csomagokat ingyen, nagyobb csomagokat darabonként 5 dinárért szállit.

III. Noviszad—Futog—Begecs

között Milenkovics Szteván 2—9—298. számu tizennyolcüléses Chevrolet-autóbusza bonyolitja le a forgalmat. Az autóbusz Noviszadról 12.30 órakor indul Begecsre, ahova 13.30 órakor érkezik. Begecsről 6.20 órakor indul és Noviszadra 7.15 órakor érkezik. Egy utazás ára Futakig 9, Begecsig 13 dinár. Az autóbusz Noviszadon a vámhivatal előtt, Futakon a községháza előtt és Begecsen Ninkov Cveta vendéglője előtt áll meg.

IV. Noviszad—Sztarifutog—Novifutog—Begecs—Glozsan—Csib—Palánka (Ilok)

utvonalon *Salaj* Pál és társai noviszadi lakosok két Renault-kocsival bonyolitják le a forgalmat. A kocsik állomáshelye Noviszadon a vámhivatalnál, Sztarifutakon Wirth Adolf vendéglőjénél, Begecsen Ninkov Cveta vendéglőjénél, Glozsanban a községházánál és Vitéz Gusztáv korcsmájánál, Csiben Gagler György és Fara József vendéglői előtt, Sztarapalánkán a községházánál és Bajsa Pál vendéglője előtt, Bácskapalánkán a községháza, továbbá a Laufer-kaszinó előtt és a Duna-parton. Menetdijak Sztarifutakig 11, Novifutakig 13.50, Begecsig 16, Glozsanig 22, Csibig 27.50, Sztari- és Bácskapalánkáig 37, Palánka-Dunapartig 38 dinár. Egy csomag 5 dinár, tizenöt kilón tul 10, huszonötön tul 15, harmincon tul 20, negyvenen tul 30, ötvenen tul 40, hatvan kilón tul 50 dinár. Utasok utipoggyásza tiz kilóig dijmentes, azontul kilónként fél dinár.

V. Noviszad—Járek—Temerin

közt *Ámon* Antal temerini vállalozó 2—9—536. számu huszüléses Renault és 2—9—534 számu tizennyolcüléses Chevrolet és egy huszonegy üléses Massengarist autóbusz bonyolitja le a forgalmat. Indul Noviszadról 11, 12 és 17 órakor, Temerinből 6, 6.30 és 13.30 órakor. Menetidő 45 perc. A kocsik állomáshelye Noviszadon a Buza-téren, Járeken és Temerinben a községháza előtt van. Menetdij Noviszadról Temerinig 15 dinár, oda-vissza 28, Noviszad—Járek 12, oda-vissza 22 dinár.

VI. Noviszad—Becskerek

Veljkovics Andrija noviszadi vállalkozó tizenhatüléses Chevroletjével indul Noviszadról 6,30 órakor, Zsabaljról 7.30 órakor, Becskerekre érkezik 9 órakor. Indul Becskerekről 13.30 órakor, Zsabaljról 15 órakor, Noviszadra érkezik 16 órakor. Állomáshelyek: Noviszadon a Szloboda-szálloda előtt és a Buza-téren, Zsabaljon a főuccai keresztnél, Becskereken a Vojvodina-szálloda előtt. Menetdij Noviszad—Zsabalj 35 dinár, Noviszad—Becskerek 70 dinár.

VII. Noviszad—Petrovaradin—Szremszkikarlovci

Jovanovics Gyura noviszadi vállalkozó 2—9—330 számu 16 üléses Chevroletje indul Noviszadról 9, 12 és 17 órakor, Karlovciról 8, 10 és 14 órakor. Menetidő 20 perc. Noviszadon a Kraljica Mária-utról, Szremszkikárlóvcin a Saranovics-vendéglő előtt indul. Menetdij Petrovaradinig 2 dinár, Petrovaradin-Majurig 4 dinár, Karlovciig 7 dinár.

VIII. Noviszad—Petrovaradin—Karlovci

Pavlovics Gyóka 2—9—295 számu tizenhatüléses Chevroletje indul Noviszadról 8.45, 11.45 és 16.45 órakor, vissza Karlovciról 7.45, 945 és 13.45 órakor. Menetidő 20 perc.

Benzinger János 2—9323 számu tizennyolcüléses Benz kocsija indul Noviszadról 8, 11, 16 és 18 órakor, Karlovciról 7, 9, 13,30 és 17 órakor. Menetidő 20 perc. Állomáshelyek mindkét kocsi számára Noviszadon a Kraljica Mária uton, Petrovaradinban a Zöldfa-vendéglő, Majurban a polgári iskola előtt és Karlovcin a városháza előtt. Fuvardij Petrovaradinig 2 dinár, Majurig 4 és Szremszkikarlovciig 7 dinár.

IX. Noviszad—Kamenica—Ledince—Beocsin

Milenkovics Szteván noviszadi vállalkozó 2—9—299 számu tizenhatüléses Chevroletje Noviszadról indul 12 és 18.30 órakor, Beocsinról 6.45 és 13.45 órakor. Menetidő 1 óra. Állomás helyek Noviszadon a Kraljica Mária ut, Kamenicán Grkovics üzlete előtt, Ledincén és Rakovácon a vasuti állomás előtt. Beocsinban a községháza és a cementgyár előtt. Viteldij Kamenicáig 6, Ledincéig 10, Rakovácig 12 és Beocsinig 15 dinár.

X. Noviszad—Kamenica—Ledince—Rakovac—Beocsin—Cserevics

Germanovics Lázár noviszadi vállalkozó 2—9—314 számu tizenhatüléses Chevroletje indul Noviszadról 12 órakor, Cserevicsről 6.30 órakor. Menetidő 1.15 óra. Állomáshelyek: Noviszadon a Kraljica Mária ut, Beocsinban a cementgyár és Cserevicsen a községháza előtt. Viteldijak Kamenicáig 6, Ledincéig 10, Rakovácig 12, Beocsinig 15 és Cserevicsig 20 dinár.

XI. Noviszad—Ledince—Beocsin—Banostor—Susek—Ilok

közt *Zsivkovics* Dusán beocsini vállalkozó egy tizenhatüléses Fiattal, Erdély és Társa noviszadi vállalkozók egy tizenhatüléses Chevrolettel bonyolitják le a forgalmat. A kocsik indulnak Noviszadról 18 órakor, érkezés Beocsinba 19 órakor, Beocsinból 6 órakor tovább indul Ilokra, ahova 7.50 órakor érkezik. Ilokról 12 órakor és 12.10 órakor indulnak, érkezés Beocsinba 14 és 14.10 órakor, Noviszadra 15 és 15.10 órakor. Állomáshelyek: Noviszadon a Kraljica Mária ut, Kameni-

ján Krkovics üzlete előtt, Ledincén és Rakovácon a vasuti állomás előtt, Beocsinban a községháza és a cementgyár előtt, Cserevicsen, Bánostoron, Suseken és Nestinben a községháza előtt, Ilokon Rainovics szállodája előtt. Vitedijak Kamenicáig 6, Ledincéig 10, Rakovácig 12, Beocsinig 15, Cserevicsig 20, Banostorig 25, Susekig 30, Nestinig 40 és Ilokig 50 dinár.

XII. Noviszad—Venac—Ruma—Mitrovica

vonalon *Pintér* István négy autóbusza közlekedik. Indul Noviszadról 5.30, 12, 15.30 órakor, Szremszkimitrovicáról 6 és 12 órakor. A Noviszadról 12 órakor induló kocsi csak Rumáig közlekedik, ahova 13.45 órakor érkezik. Ez reggel 7 órakor indul vissza Rumáról Noviszadra. Állomáshelyek Noviszadon a Kraljica Mária ut, Irigen a katholikus templom előtt és a Buja-szálloda előtt, Rumán a Fekete Sas-szálloda és a Konviktus-vendéglő előtt, Mitrovicán a Kovács-szálloda előtt. Menetdijak Paragcvóig 10, Venacig 15, Irigig 20, Rumáig 30, Vogányig 35 és Mitrovicáig 45 dinár. Utipodgyász 50 para kilónkint. Csomag kilónkint egy dinár. Kis kézipodgyász dijmentes.

XIII. Noviszad—Venac—Ruma—Mitrovica

Dinjacski Zsárkó és társai irigi vállalkozók két Renaulttal indulnak Noviszadról 5.45, 12.15 és 15.30 órakor, Rumáról 12.45, 7 és 16.30 órakor. Menetidő 1.15 óra. A két kocsi egyelőre csak Rumáig közlekedik. Állomáshelyek: Noviszadon a Kraljica Mária ut, Irigen a nagy forrás előtt, Rumán a Karakasevics konviktus előtt. Viteldijak Kamenicáig 5, Paragovóig 10, Venacig 15, Irigig 20, Rumáig 25 dinár.

RÁDIÓ

Poldini Farsangi lakodalom cimü operája a budapesti leadó pénteki müsorán

Bécs Händel-oratóriumot közvetit

Szerdán este a rádiósoknak régen tapasztalt kitünő légköri viszonyok kedveztek és azokat a kisebb energiával dolgozó adóállomásokat is nagy hangerővel lehetett fogni, amelyek egyébként alig hallhatók.

A pénteki program is sok érdekes eseményt jelez, amelyek közül elsősorban a *budapesti* operaelőadás közvetitése emelkedik ki. Az operaházból a »Farsangi lakodalom« cimü Poldini-operát közvetiti a budapesti leadó és az előadás bizonyára élvezetes szórakozást fog nyujtani (19.00). A budapesti operaközvetitésen kivül még csak *Nápolyból* hallható opera, a müsoron *Marchetti* »Ruy Blas« cimü operája szerepel (21.02). *Bécs* leadója *Händel* »Saul« cimü oratoriumát tüzte müsorra. A nagy német zeneköltőnek a Messiáson kivül ez egyik legnagyobb alkotása, amely az egyházi zeneirodalomból ma is kiemelkedik (19.30). Operettelőadás csak egy szerepel müsoron, *Róma* szenteli estélyét a könnyebb zenei müfajnak és a studióból *Pietri* olasz zeneszerzőnek nálunk ismeretlen operettjét, az »Aqua Chela«-t fogja közvetiteni. (20.45).

A hangversenyek egész légiója vonul fel pénteken este. Érdekesnek igérkezik a beogradi rádió-kvartett hangversenye. A kitünő kvartett, amely a külföld hallgatósága körében is nagy népszerüsegnek örvend, már *Szmetana, Dvorzsák* és *Fibih* szerzeményeit tüzte müsorára (21.15). *Ljubljanából* ária és dal-estét közvetitenek a rádiózenekar közremüködésével (20.00). A hangversenyek sorozatában nem érdektelen a *hamburgi* leadás sem; ha a légköri viszonyok kedveznek, a rádió közönsége pompás zenei élménynek igérkező Paganini-hangversenyt hallhat (20.00). *London* és a középhulláhosszon dolgozó *Daventry* Schumann-estét rendez 18.45 órai kezdettel. Tekintettel a korai időre, mifelénk valószinüleg nem lehet fogni. A hangversenyek közül kiemelkedik *Stuttgart* müsora (21.30), valamint *Varsóé*, ahonnan a filharmonikusok szimfonikus hangversenyét közvetitik (20.15). *Zagrebből* Beethoven és Massanet szerzeményeit közvetitik hangverseny keretében (20.35).

Két érdekes prózai előadás tarkitja meg a pénteki müsort. Beograd studiója müsorra tüzte *Nikodemija* Daria: »Reggel, nappal és éjjel« cimü drámáját (20.30). *Prága* pedig *Medek:* »Oberst Svec« cimü szinmüvét közvetiti *Brüssel* számára (19.30).

Végül figyelmet érdemel az az előadás, amelyet »Mai politikusok« cimen *Poincaréről* és *Briandról* tartanak *Berlinben* (21.00).

Látogatás a beogradi rádióállomáson

A hang utja a mikrontól az antenna kisugárzásig

Alig két hete nyilt meg hivatalosan a beogradi rádióleadóállomás és máris a legjobb európai állomásokkal versenyez értékes és nivós programjával és kitünő, tiszta adásával. A beogradi állomás berendezése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg külföldi szakkörökben is és legutóbb Budapestről *Biró* Károly tanár, az »Ujság« rádiómellékletének szerkesztője utazott Beogradba, hogy a beogradi *rádióállomást megtekintse.* Biró tanárral együtt a *Bácsmegyei Napló* munkatársa is megtekintette a beogradi rádióállomást.

A tudományos akadémia nagy palotájának két legfelső emeletén vannak a beogradi Rádió részvénytársaság irodái, studiói és egyéb üzemi helyiségei. Az épület tetejéről két hatalmas, rácsos oszlop emelkedik a magasba, amelyeket drótszállal kapcsol össze ez az antenna.

A bejárat a Jaksicseva-uccai kapunál van, ahonnan lift szállit fel a harmadik emeletre. Itt vannak az irodahelyiségek. Az egyik ajtó fölött fekete üveglapon aranybetükkel áll ez a felirás: *Direktor Ing. Robert Weege.*

Ide megyünk be legelőször és Weege igazgatótól kérünk engedélyt az állomás megtekintésére. Weege igazgató rendkivüli előzékenységgel áll rendelkezésünkre. Azonnal elrendeli, hogy állitsanak ki részünkre látogatójegyet és kiséröt rendel mellénk, aki az egymásba nyiló helyiségek labirintusaiban kalauzol.

A kis studió

Először a kisebbik studiót tekintjük meg. Ez egy kis terem, amelynek közepén egy kerek asztal áll, körülötte fotelek és székek. Az asztalon áll egy kis állvány, amelynek tetején hat-hét centiméteres fehér márványkocka van. A márványkocka közepén egy kis kerek fekete lap, a *mikrofon.* Kiséröink magyaráz:

— Ebben a teremben tartják a felolvasásokat és a bemondók is innen jelentik a világnak, hogy »Rádió Beograd, rádió Beograd, Valaszna duzsina 455«. A felolvasó helyet foglal egy fotelben és onnan beszél, illetőleg olvas a mikrofon felé. A mikrofon körülbelül egy méter távolságban van a felolvasótól. A felolvasó tehát nem hajol rá a mikrofonra, nem kiabál, hanem a fotelből egészen *normális* hangon beszél, mintha csak egy szembenülő emberrel beszélgetne.

— A vastag szőnyeg a padlón arra szolgál, hogy a visszhangképződést megakadályozza. Ugyszintén a falak is ugy vannak épitve, hogy megakadályozzák a visszhang keletkezését. A szőnyeg azért is fontos, hogy a lépések ne okozzanak zajt és ugyanezért van szükség a lágy fotelekre is, amelyek nem nyikorognak. Igy érjük el, hogy tiszta és zavartalan hangokat küldünk szét az éterbe.

A nagy studió

A másik studió, az ugynevezett nagystudió közvetlenül az előbbi mellett van. Ez egy jóval nagyobb terem, *körülbelül nyolc méter* hosszu és öt méter széles. A nagy studiónak menyezete, oldalfalai, sőt padlója nem simák, hanem göröncsösek, miáltal a visszhangképződést megakadályozzák. A mikrofontól véve a hátsó fal márványszerü anyaggal van bevonva, amivel azt érik el, hogy visszhang csakis onnan keletkezhetik.

— Erre a visszhangra szükség van — magyarázza kiséröink — mert az emberi fül megszokta a visszhangot és ha teljesen kizárnánk, a zenei hangokat fojtottnak éreznék a hallgatók.

— Ebből a studióból továbbitják ugyanis a zenei programot. A márvány falon nehéz függöny van, amellyel a visszhang erősségét lehet szabályozni. Minél jobban széthuzzák a függönyt, annál erősebb a visszhang. A terem egyharmad részénél még egy függöny lóg a levegőben, amelynek segitségével a termet két részre lehet osztani. Ha a kvartett játszik, vagy kisszámu zenekar, akkor a függönyt összecsukjuk és csak a terem harmadrészében játszanak, ha azonban nagy zenekar játszik, akkor ezt a függönyt széthuzzuk és az egész termet megtöltjük. Kisebb zenekarnál ugyanis jobb hanghatást kapunk a kisebb teremben, mint a nagyban.

Ebben a teremben a függönyökön kivül nincs más berendezési tárgy, csak amire a zenészeknek szükségük van: harmónium, zongora, kottatartók, székek és persze egy mikrofón.

Az erősitő

A studióból átmegyünk az erősitőbe. Ez egy szoba, amelyben egy hosszu asztalon egynéhány gép van elhelyezve, azonkivül telefon, házikapcsolás, hogy tudjon a studióval minden pillanatban beszélni. A szobában jobbra és balra egy-egy figyelő ablak, amelyeken keresztül a figyelő belát a két studióba. Hogy miképen történik a leadás, azt most kiséröink a következőleg magyarázza meg:

— A figyelő az ablakon át benéz a studióba. Mikor az előkészületek végetértek, a karmester jelet ad a figyelőnek. Erre a figyelő megnyom egy gombot, miáltal a mikrofónt bekapcsolja az erősitőbe. Egyidejüleg a studióban kigyuladt egy piros lámpa, ami azt jelenti: *Vigyázat! A mikrofón be van kapcsolva.* Erre megkezdődik a leadás. A mikrofon a hangokat elviszi az erősitőbe, ahol az erősitőgép jól fölerősiti és továbbitja azt adóállomásnak.

— A szinházi és operaelőadások a szinházban elhelyezett mikrofónokon át szintén egyenesen az erősitőbe jutnak. A gramofonhangversenyeket egyenesen az erősitő előtt játsszák el. Két korong van egymás mellett, amelyekre a lemezeket helyezik, hogy mig az egyiket lejátsszák, a *másikat előlehessen készitení.* A korongokat egy csavar utján kézierővel forgatják. A hang az erősitőgépen meegrősödik és az adóállomásba megy.

Az adóállomás

Az adóállomás a negyedik emeleten van: egy hatalmas terem, amelyben egymás mellett két sorban különleges gépek állanak, amelyekből piros, kék és fehér szinekben világitanak ki a rádió titokzatos eszközei: a rádiólámpák. Itt vezetőnk átad bennünket egy fiatal noviszadi mérnöknek, az állomás vezetőjének. A mérnök átveszi a magyarázatot:

— Itt van ez a kapcsolótábla, amely meginditja a generátorokat, vagyis az áramfejlesztőket, amelyek 12.000 voltos váltóáramot termelnek. Ha netán valamely üzemzavar állna elő, a nagy villanyáram nem okozhat bajt, mert itt van az automata kikapcsoló, amely egyetlen gombnyomásra az összes gépeket kikapcsolja. Minden áramfejlesztő gépből van egy tartalék is és ha valamelyik elromlik, egy kar lenyomásával egy másodperc alatt be lehet állitani a tartalék gépet.

— A tizenkétezer voltos váltóáramot két Marconi-egyenirányitó lámpa segitségével átalakitjuk nyolcezer voltos egyenárammá és ezt használjuk fel az adócsövek müködtetésére. Az adóállomás müködése tulajdonképen következő:

— Az egyenáram az első csőben, az *oscillatorcsőben* az elektromos rezgéseket előállitja. A második cső ezeket az elektromos rezgéseket felerősiti. A felerősitett rezgéseket rávezetik a harmadik csőre, amelyben azokat összekeverik a mikrofonból, illetve az erősitőből jövő elektromos hangrezgesekkel. Az oscillatorcső által előállitott elektromos hangrezgések *száma másodpercenként 660.000, mig a mikrofonon át* érkező hangrezgések száma másodpercenként 50 és 10.000 között váltakozik, mivel az ötventől tizezerig terjedő rezgések azok, amelyek hallhatók. A két rezgés keveredése által olyan rezgés jön létre ebben a harmadik, ugynevezett *modulator csőben,* amelynek rezgésszáma hatszázhatvanezer, de a rezgések erőssége, amplitudója annyiszor változik másodpercenként, ahány rezgést kap a mikrofonból. Az igy létrejött *moduláit* rezgéseket három-három kilowattos csövek felerősitik és az antennán keresztül kisugározzák.

— Az antenna hossza ötvenkét méter és a háztető fölött két darab 12 méter magas árbóc között van kifeszitve.

Az állomás kritikája

Megköszöntük a felvilágositásokat és elhagytuk a rádióállomás helyiségeit. Azután Biró professzort kérdeztük meg, hogy tetszik neki a beogradi állomás.

— A beogradi állomás egész berendezése nagyon modern — felelte — és mindössze egy dolog hiányzik, amit később bizonyára itt is bevezetnek: a Szalonféle jelzőtábla, amellyel a szereplőknek figyelmeztetést adnak az erősitőből. Érdekes, hogy a beogradi studióban a visszhangképződést milyen egyszerü eszközökkel sikerül megakadályozni. *Az adóállomás a legmodernebb, amit csak valaha láttam,* mert a nagyfeszültségü áram ellenére a felügyelet teljesen veszélytelen. Az egyes egységek ugy vannak elhelyezve, hogy a legjelentéktelenebb alkatrészek is a többiek megbolygatása nélkül bármely pillanatban hozzáférhetők. Igy az esetleges hibák rendbehozása vagy az alkatrészek kicserélése pár pillanat alatt végrehajtható. Ismerve a Marconi-adóknak kiváló konstrukcióját, meg vagyok arról győződve, hogy az uj beogradi adóállomást rövidesen Európa legjobb leadóállomásai közé fogják sorolni.

Dr. Hesslein József

A BÁCSMEGYEI NAPLÓRA
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül a következő nyereményekben

Használati utasítás 3 pontban:

1. A cipőt leheletvékonyan bekenjük **Pyram növényi pasztával.**
2. Puha posztódarabbal fényesre dörzsöljük,
3. utána sokáig **ámulva-bámulva csodáljuk páratlan ragyogását**

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Irta: BAEDEKER

— Szerkesztői üzenet —

Egy olvasónk a levelében arról panaszkodik, hogy egyik-másik ismerőse nem tud szépen »köszönni«, s arra kér, irjak alkalmilag arról, hogyan kell ezt »jól csinálni«. E kívánságát néhány mellékkérdéssel is megtoldotta, amelyeket nem értettem meg teljesen, de reméllem, hogy a felelet rájuk érthető lesz. Végre is fontosabb, hogy az olvasók értsék meg az irót mint hogy az értse meg amazokat, — bár én arra is sulyt vetek, hogy megértsem az enyéimet, mert, gondolom, ugy is kevesen vannak, s igy jóba' kell velük maradnom. Mert hát különös dolog: az olvasó nem igen bánja, ha nem is érti meg az irót, — ily esetben azzal segit magán, hogy dühében földhöz vágja a könyvet (ha már annak szerzőjét nem csaphatja oda), fölhágy az olvasással s valami okosabbat vagy éppen okosat cselekszik. Nekem mégis mindig az volt a becsvágyam, hogy »értsük meg egymást«, ami, ugy vettem észre, kétszer-háromszor sikerült is. (Aszlányi Dezsőnek talán még ennyiszer se. Ami persze nem az ő hibája, hanem az olvasóé. S nem az olvasó baja, hanem az Aszlányié.)

Engem mindig bántott, ha a »nyájas« olvasó (örök rejtély marad, hogy mért nevezik nyájasnak!) megvető ajkbiggyesztéssel vagy közömbös vállvonogatással valamely könyv vagy cikk szerzőjéről igy fejezte ki a kritikáját: »Beszélhetsz, jó vitéz, ugy se hallgatok rád«. Vagy éppen igy: »Nekem hiába ugat«. En tudniillik szeretném, ha nem beszélnék (vagy ha jobban tetszik: nem ugatnék) egészen hiába s ezért bánt, hogy az olvasóm kérdése nem elég átlátszó, mert ez megnehezíti, hogy a felelet rá teljesen világos legyen. Mégis megpróbálom. Talán olymód, hogy nem pusztán a föltett kérdésre válaszolok.

E rövid (vagy: hosszu?) kitérés után nézzük a kérdést: hogyan kell egymásnak köszönni? A dolog nem látszik — főleg a világeseményekkel és a müvelt szellemeket foglalkoztató egyéb érdekes problémákkal szemben — valami elsőrendüen fontosnak, s röviden el lehetne intézni egyetlen szóból álló felelettel: *udvariasan*. De a kérdésnek *nyelvi* szempontból nagyobb a jelentősége mint illem tekintetéből, s első sorban *ezért* érdemes foglalkozni vele. Mindenekelőtt helyesebb: *köszönteni* egymást mint *köszönni* egymásnak, mivelhogy az utóbbi szónak kettős az értelme. Sokan igy is mondják: *»üdvözölni* egymást«, ami szintén nem plasztikus szólam, mert inkább gratulációt fejez ki.

Ami már most a köszöntés módját illeti, nálunk a »szervusz« a legmegszokottabb (még nők is, sokan, ily »bursikóz« hangon szólnak egymásra), holott az nincs mindig a helyén. Szolgát jelent ugyan, s azt jelzi, hogy aki mondja, szolgája óhajt lenni a másiknak, mégis sok esetben inkább hangzik gorombaságnak mint hizelgésnek. Persze a *hang* teszi, ahogyan kimondják, meg az, hogy *ki* az, aki igy köszönt valakit, s hogy *kit* aposztrofál e rövid szóval. Fiatalemberek például, ha százszor pertuk is valamely tiszteletreméltó öreg urral, nem viszonozhatják annak a köszöntését ezzel az »odadobott« latin szóval. Mert ami az öreg urnál kedélyes bizalmasságot jelent, az a fiatalnál arrogáns bizalmaskodássá lesz.

Nyelvi szempontból kifogásolható, mert nem magyaros, a *szolgája* is, s még inkább az *alázatos szolgája*, amely a latin *servus humillimus*-nak s a német *gehorsamer* meg az osztrák *kasamszter Diener*-nek a kellemetlen átültetése olyan nyelvbe, amelynek a szellemével az nem tud megegyezni, sem annak a jellemével, akinek ez az anyanyelve. A magyarnak egyáltalában nincsen szolga-természete és parasztról, aki pedig rendesen nem valami nagyur, sohase hallani, hogy *alászolgája*, ami csak a városi »kulturált« lakosnak magyarnyelvü de németszellemü köszöntése.

Legjobb s talán legszebb is: jó reggelt, jó napot, jó estét és jojcakát kivánni a nap ama szaka szerint, amelyben az ismerősök meglátják egymást. Ám itt megint azzal a furcsasággal találkozunk, hogy olyan urak és hölgyek, akik másülönben jól szokták magukat kifejezni, ezt a köszöntést is német jelmezbe öltöztetik. A legtöbben *röviden*, de éppen nem finoman igy örülnek egymásnak: *jó napot!* —, ami majdnem gorombául, s mindenesetre tulkurtán, szárazon, tiszteletlenül hangzik. Nincs az a bájos női ajk s az a kedélyes férfiszái, amely ha kimondja, ne érezteté, hogy hiányzik belőle — vagy hozzá — valami. Megint példát vehetünk a józan és becsülettudó paraszttól, aki a világért se hagyná el a köszöntése mellől *(mert tudja, hogy mi illik!)* ezt a szót: *kivánok*. A köszöntés tehát igy helyes: *jó napot kivánok*, s nem igy: *jó napot*. A német persze »csak« *Gut Morgen*-t mond, sőt a porosz ennél is kevesebbet: csupán *Morjen*-t, s ebből is látszik, hogy az ily kivánat nem elég meleg, mert hiszen a porosz tudvalevőleg kevésbbé udvarias az átlagnémetnél, ez meg nem oly sima mint a latin nemzetek. Igaz, hogy a legtöbb francia a nyelve természeténél fogva rendesen csak »bon jour«-t és »bon soir«-t mond (bár a jótársaságbeliek nem restellik a hosszabb köszöntést: »je vous souhaite le bon jour«), de ur és paraszt *egyiormán* igy jelenti a jókivánságát, mig nálunk az a sajátságos eset áll elő, hogy a paraszt udvariasabb az urnál. (S még a parasztot nevezik parasztnak!) Nyelvi tekintetben bizony tanulhatnánk egyetmást a parasztjainktól, akik *kevesebb* szót tudnak ugyan mint mi, de *jobban* használják őket, s van nem egy jeles irónk, aki nem a gimnáziumban s nem is a Nyelvőrből, hanem falun és tanyákon a nép egyszerü gyermekeitől tanulta a nyelvét, amelyért dicsérik s amellyel a legszebb irodalmi sikereit aratja.

Legszebb köszöntő formula tagadhatatlanul a korzikaiaké, akik igy kiáltanak egymásra, hogyha találkoznak: *Evviva!* (Éljen!) Mennyivel több és jobb ez annál a szegényes kivánságnál, amelylyel mi kedveskedünk egymásnak! Mi csak husznégy jó órát s ők egész boldog életet kivánnak annak, akivel köszöntő viszonyban vannak. A köszöntésnek e módját persze jó volna meghonositani egyebütt is, de teljesen lehetetlen, — gondolni se lehet rá. Sokkal szebb, jobb és okosabb, semhogy megtetszhetne. Nem is javasolom tehát...

A »van szerencsém« igen jól hangzó és magyaros köszöntés, amely csak azért nem ajánlható, mert könnyen kelthet irigységet annál, aki hallja, s azt dörmögheti rá vissza bosszusan: bár nekem is volna! Igen ügyesen helyettesiti ugyan a németek »habe die Ehre«-jét (amely meg ily választ provokálhat: ez még bizonyitásra szorul!) s a franciák »j'ai l'honneur«-jét, de bármily kedvesen és finoman hangzik, kevesebbet mond a jónapkivánatnál. Nincs benne egyáltalában kivánság, csak üres bók. (Azt jelenti ugyanis: szerencsémnek tartom, hogy találkoztunk.) Már pedig az ember, ha egyebet nem kaphat az embertársaitól, legalább jókivánságokat (amelyek ugyse teljesülnek) igazán elvárhat tőlük.

A téma, amelyet az olvasóm fölvetett ezzel természetesen nincsen kimerítve. De mit csináljak? A levelezőm a szerkesztői üzenetekben kért a kérdésre választ s én hosszu cikkben is alig tudok rá felelni. Még csak annyi helyem van talán, hogy véleményt mondjak arra a kérdésre: *ki köszönjön előbb?* Hát természetesen az, aki előbb veszi észre az ismerősét. A »társadalmi állás« itt nem határoz, s aki a »rangjánál fogva« várja el, hogy megelőzzék a kalapleemelésben, az nemcsak azt nem érdemli meg, hogy előreköszöntsék, de a rangját se, amelyre olyan büszke...

Eladó birtok

Kis Ilona és Dr. Kormya Gyuláné a mali-idjoši Nagyszállóban levő 50 láne tanyás birtokát és ugyanott a Kisszállóban levő 8 és fél láne földjét 1929 október 1-én való birtokbaadással eladó. — Felvilágositást nyujt

Dr. Manheim Manó, ügyvéd

3294 S.-Tomasa

Miért dobja ki a pénzét az ablakon?

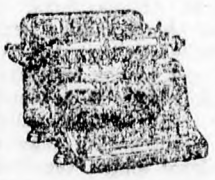

Irógép bevásárlásnál és javításnál forduljon csakis évek óta fennálló szakemberekhez, az egyedüli vajdasági AEG lóképviselethez. AEG mod. 6, 1929 a mai kor legmodernebb gépe. Nagyon könnyü fizetési feltételek.

Lance és Haraszti

Szabadka

első suboticai irógépszaküzlet

Ciril i Metod trg 20 - Harambašićeva 6

VUJKOVICS MARICA

Szerb-magyar nyelvkönyv

második javitott és bővitett kiadásban

április 15.-én jelenik meg

Ára 30 dinár

Megrendelhető a Bácsmegyei Napló könyvosztályánál. — Szállitás a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett. Vidéki rendeléseknél 5 dinár portóköltség. — Az április 15-ig beérkező rendeléseket a megjelenés napján szállitjuk

BURGONYAT

étkező, Voltman, rózsa és fehéret

vagontételben és kisebb mennyiségben

Telefon 155 legolcsóbban szállit Telefon 155

Kuntner Jakab Sombor

Autótulajdonosok figyelmébe!

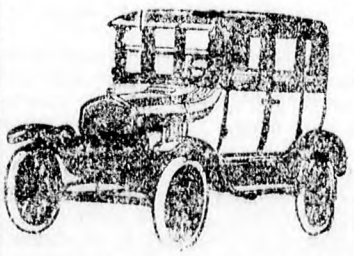

Duco fényezés, uj kárpitozás, tetők, oldalrészek, huzatok, évekre menő jótállás mellett a legolcsóbban a már közismert cégnél

HERMANN JAKAB, NOVI VRBAS

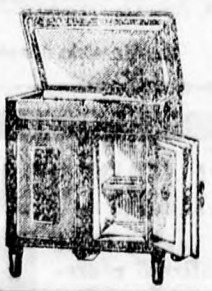

Telefon: 1-34 **Szabadalmazott** Telefon: 1-34

jégszekrényeink árait leszállitottuk!

Mielőtt jégszekrényt vásárol, kérjen árjegyzéket és ajánlatot

BRAĆA GOLDNER jégszekrény-, fabutor és rézáru-gyártól **SUBOTICA** Jugovića ulica 20

NYILT-TÉR

Viszonteladók figyelmébe

Elsőrendü saját gyártmányu

téli szalámi

Korhec

összes üzleteiben

kg.-ként **60 din.-ért** kapható

Vidéki megrendelések utánvét mellett eszközöltetnek!

20 kg. vételnél a cég postaköltséget nem számit

Mezőgazdák figyelmébe!

A traktort és ekét vásárolni szándékozó n. é. gazdaközönség tudomására adjuk, hogy a legujabb tipusu **LANZ nyersolajmotorok megérkeztek** és **április 5-ikén és 6-ikán,** pénteken és szombaton üzlethelyiségünkben vételkényszer nélkül megtekinthetők.

A próbaszántás **LANZ-traktorral SACK-ekével vasárnap délelőtt 9—12 óráig** a palicsi uton, Glied komlótelep melletti, szerb hitközség tulajdonát képező földön lesz megtartva.

PALLAS GÉPRAKTÁR

RUD. SACK gyári lerakata

SUBOTICA, Trg Oslobodjenje 2.

3377 Mir-kávéház mellett. Telefon 4—47.

Figyelem!

Üzletáthelyezés!

Cipőüzletemet a Huspiacra

volt Mácskovics-házba (Engler Albert során)

helyeztem át

ahol minden igényeknek megfelelő, legujabb, legjobb és olcsó

"PÁLMA"-

cipőkészitményeimet árusitom

Ügyeljen a cimre!

A „PÁLMA"-cipők minősége elismerten a legjobbak, áraim olcsók. *Cipővásárlás előtt saját érdekében minden vételkényszer nélkül keresse fel üzletemet.*

3338

„Pálma"-cipőáruház

Englender Márton

Huspiac, volt Mácskovics-ház

Figyelmeztetés!

Közhirré teszem és óva figyelmeztetek mindenkit, hogy özvegy Halbrohr Adolfné békovai gazdaságához tartozó cca 180 katasztrális hold földből senki ne vásároljon, mig a folyamatban lévő polgári per el nem dől.

A vételekből származható kellemetlenségekért felelősséget nem vállalok.

3369 **Halbrohr László**

Pece Máté vasuti vendéglőjét, Mali Idjoš, átvettem. Felhivom az esetleges hitelezőket, hogy követeléseiket nálam 8 napon belül jelentsék be, mert a későbbi bejelentéseket nem veszem figyelembe.

Mali Idjoš, 1929 április 2.

3237 *Csernik Pálné.*

Olcsó utazás Budapestre és vissza az S.H.S. és a magyar vasutakon

1929 április 29-től május 13-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 67%-os kedvezménnyel (¼-ad árban) adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosit.

Ugyancsak fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50%, az SHS vasutak a visszautazásnál 50% dijmérséklést engedélyeznek.

A vizumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételére vonatkozó igazolványok a budapesti Nemzetközi kiállitás alkalmából (1929. május 4-től május 13-ig) adatnak ki és a kiállitás megtekintsére joogsitanak. Ezek az igazolványok 40 dinár és portó beküldése ellenében a következő árusitóhelyeken kaphatók:

Beograd: Magyar kir. Kereskedelmi Képviselet Utazási Osztálya Beograd, Palata Akademije, Jakšićeva ul. 2. — Putnik Utazási Iroda, Kolarčeva ul. 1.

Szuboticán: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Rádió Reklám Jugoslavia, Pašićeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiedt Frigyes.

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácstopolai Takarékpénztár.

Veliki Becskerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár.

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület.

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör.

Velika Kikinda: Centralna Štedionica.

Oszijek: Kereskedelmi Kamara Jugoszláv Bank.

Čakovec: Horvát Általános Hitelbank, Hoffmann Elemér.

Noviszad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási Iroda, Merkurbank, Lusztig Bank.

Kula: Hitelbank.

Odzsaci: Takarékpénztár.

VÁNDOR A NAGY UTON

VIDOR IMRE REGÉNYE 5

Sándor arca tüzpiros lett. Aztán sárga. Reszketett. Az igazgató ur megint belejött a kiabálásba.

— Miért lopott? Mi? Miért? Nem! Ne beszéljen. Nem vagyok kiváncsi! Ugyis tudom! Rosszaságból. Mert mind gazember!

— Igazgató ur... Kérem... Az apám...

— Tolvaj, gazember! Pálinkára kellett neki! Meg zabálásra! Meg az asszonynak selyemruhára. Elegánsabbak, mint akárki. Ismerem magukat. Pfuj! Menjen! Semmi közöm magához. Aki lop, azt be kell csukni! És én be is csukatom! Be én! Majd megtanitom! Meg én!

Sándor reszketett. Minden csepp vére a szivébe futott. És a vérrel együtt valami bus, keserü dacosság gyülemlett oda. Maró fájdalom. Lázadó harag. És megszólalt szaggatott, lihegő hangon:

— Megmondom! Megmondom én, miért lopott az apám. Nem kellett neki pálinkára. Részegnek a nagyságos ur sohasem látta. Nem kellett anyámnak selyemruhára. Ha hozzánk jönne a nagyságos ur, koldusokat találna koldustanyán. Nem akartak ők magukon bünös uton segiteni. Rab megadással viselik, ami nekik, ugy hiszik, kijár. De gyerekük van. Egyetlen fiuk. Szemük fénye, reménységük, mindenük. Én. Valami beteges óhajtás, vágy égett a lelkükben, hogy ez a fiu, ez ne legyen olyan rabszolga, olyan koldus, mint ők. Az ő sorsuktól, ettől a szörnyü sorstól akarta az apám megmenteni a fiát. Nagyságos ur! Egy ember, józan, dolgos, iparkodó ember egy életen át törte a testét és nincs annyija, hogy egyetlen gyermekét felnevelje. Hogy iskolába járassa! Érti ezt a nagyságos ur? Ezért lopott az apám. Tudom, érzem, hogy lopni bün, amit büntet a törvény. De hogy egy apa ne nyujthasson, ne adhasson az életre a gyermekének, egyetlen gyermekének, semmit, az nem bün? Egy jó apa...

Megállt. Megakadt. Nem volt több gondolata. Az igazgató rá nézett. Olyan furcsán nézett, hogy Rozsos Sándor egészen gyereknek, kicsi fiunak érezte magát. Szeme könnyes lett, hangja reszketett.

— Nagyságos ur! Kegyelmezzen meg nekem! Ne tegyen éppen most tönkre az érettségi előtt! A kárt, amit apám a gyárnak okozott, magamra vállalom. Az én adósságomnak fogom tekinteni. Nem lesz nyugtom addig — becsületszavamra fogadom — amig meg nem téritem!

Most megint piros volt az arca és a szeme ragyogott. Sok volt beszédében a páthosz, de — istenem! — olyan fiatal volt. Tizennyolc éves! És ha tizennyolc éves az ember — vajjon ember-e már? — akkor a gondolat még Isten és ezért feltétlenül villámlás és dörgés közepette nyilatkozik meg. (Később a villám elhamvad, a dörgés elhalkul és végül a gondolat is elfakul).

Az igazgató ur is ilyesformát gondolhatott a szónoklat hallatán. A szivarját szivta és merően nézett Sándorra.

— Maga bátor fiu — mondta. — Okos fiu, látom. Jó. Hiszek magának. Az apját majd elbocsátom. A gyárban tovább nem tarthatom. A többi meg majd rendbe jön. Jól van. Maga csak tanulion tovább szorgalmasan. A fogadalmat nem kell beváltani. De nem is kell elfeleiteni! Egyebekben pedig sok bolondot beszélt. Maga nem is tudja, mennyi bolondot. Az élet nem szindarab. Ott nem szavalnak. Majd maga is belátja később. Na, jól van. Isten megáldja!

És kezet adott. Az előszobában, amikor Sándor visszajött, kis pólyásbabát vittek át. Az igazgató kis lánya volt, aki pár héttel ezelőtt született. Ez volt az első ember, akivel Sándor most találkozott. És — neki ugy tünt fel — mintha a két kicsi fekete babaszem biztatóan mosolygott volna rá. Ugy örült neki. Az uccán is mindenen mosolygott, ragyogott. A napsugár, az ég, a tavasz.

És Sándor — a karja, a keble feszült — férfi lett ettől a perctől kezdve. Terhet vállalt és megmentette apját. Utközben hazafelé ujra végiggondolt mindent. Örült a szép szavaknak amiket mondott. A hatásnak, amit az igazgató urra tett. Furcsa! Ma az igazgató is ugyanazt mondta neki, amit az apja: — Maga okos, bátor fiu! És gondolatban kibékült apjával is, noha bünt követett el. És talán részben az apja érdeme is, hogy ilyen okos, bátor fiu...

—

Az idő mulik. Elmultak a nehéz napok, lecsöndesedtek a felizgatott kedélyek. Rozsost elbocsátották a gyárból, de hála a gondviselésnek, mely csak nem hagyja végérvényesen elpusztulni az embert, munkát kapott egy kis műhelyben. Igaz, hogy a jövedelme most kevesebb és igy még szegényebben, még szerényebben kell élniök, de hát hus igazán nem kell naponta és a gyomor olyan jó intézmény. Jó, mint minden, ami buta. És buta, mert egyformán megtelik hussal is, krumplival is.

Az idő mulik. Eljött a nyár. Rozsos Sándor letette az érettségit jeles eredménnyel. Neve megjelent a helyi lapban. Három napig ünnepelték, gratulálták. Három napig mámorosak voltak a fiuk, az érettek, a boldogságtól és öt napig bortól. Sándor — ismét csak hála a gondviselésnek — pályadijat (öt darab aranyat) nyert az iskolától bucsuzó ódájával és igy pénze is lesz, amivel egyetemre mehet. A bölcsészeti fakultásra, az irodalmi és történelmi szakra.

Az idő mulik. Aratnak. Maholnap csépelnek. Az osztálytársak összegyülnek esténként — ó gyönyörü augusztusi éjjelek! — és tervezgetnek a jövőről. Halkan, áhitattal. Már nagyon vágyakoznak el. Fel, Pestre, a nagy, a szép, a gyönyörü Pestre, amelyet képzeletben glóriával öveznek és amelyről untalan, szinte szerelmesen beszélnek. Izgatja őket a jövő, a távol. Rózsákkal szórják tele az utat odáig. Alig várják, hogy az a pár hét, ami még hátra van, elmuljék.

Az idő mulik. Érik a szőlő. Haldoklik a nyár. Bucsuzni kell. Sándort kikisérik szülei az állomásra. Anyja sir, az apja levert. Szavát sem hallani. Sándor vidám. Könnyü a szive.

— Ne sirjon anyám! Visszajövök. Akkor minden jó lesz. Akkor virrad nekünk!

Az idő mulik. Egy perc van még csak. Sándor felszáll a vonatra. A mozdony zihálva, prüszkölve nekiindul az éjszakának és viszi Rozsos Sándort az ismeretlen nagyvilágva...

(Folyt. köv.)

Hulladék tüzifát vagóntételekben szállit előnyös ár mellett **Vujkovics J. és Társa** cég **Subotica, Jukićeva ulica 41. — Telefon 6-69 sz.**

Vrsac: Deutsche Gewerbe-Genossenschaft, Szalay Utazási Iroda.
Varazsdin: Horvát Általános Hitelbank.
Murszka Szubota: Prekmurska Banka.
Ada: Leszámitolóbank.
Az apatini járás részére Berlekovich Sándor ujságiró Apatin.
Sztari Becsej: Népbank, Potiska Banka.
Novi Becsej: Általános Hitelbank.
Bela Crkva: Trgovačko Udruženje.
Pancsevó: Kereskedők Egyesülete, Népbank.
Szarajevó: Kereskedelmi Kamara.
Szkoplje: Kereskedelmi Kamara.
Lakásról ajánlatos előre gondoskodni.

Noviszádon
a Bácsmegyei Napló **noviszádi** fiókkiadóhivatala
előfizetőknek
mindennap, a kora reggeli órákban
házhoz kézbesiti
a Bácsmegyei Naplót
Minden előfizető részesül
ingyenes és kedvezményes
könyvakciónkban
Felvilágositást ad és előfizetni lehet a Bácsmegyei Napló fiókkiadóhivatalánál
Noviszád, Vilson-tér 7. Tel. 25-80 és 27-80
3262

ELÖNYOMDÁT
legmodernebb stilü rajzokkal és kellékekkel legolcsóbban szállit
LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
modern előnyomdaberendezési gyára
Relief-festéshez való festékek, porok és kellékek kaphatók

40 lánc
jó karban lévő szántóföld (szép szállással) közel a sztara-moravicai állomáshoz
szabadkézből eladó
Bővebb felvilágositást ad: dr. Horvát Móric ügyvéd Szubotica, (Vilsonova ul.)

2655
Subotica,
Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

2158
Jóvidéki vámmalom
60—150 mm. napi teljesitménnyel és jókarban
bérbe kerestetik
Ajánlatok részletes leirással és a feltételek kéretnek „Jó szakemberek" jelige alatt a kiadóhivatalba

Mezőgazdák figyelmébe!
3058
Vetőkukoricájukat csakis
»ABAVIT-B«
szárazcsávázószerrel
kezeljék vetés előtt, mert ez a **legegyszerübb és leghatásosabb** eljárás a vetőmagvakban rejlő betegségek leküzdésére. A Vajdaságban is **több mintagazdaság** fényes sikerrel használja
METZGER FULÖP NOVI-SIVAC
(Bačka), a **LUDWIG MEYER** mainzi (Németország) vegyészeti gyár vezérképviselete.
Alképviseletek:
Felső Bácska részére: **Pető Flóris** Sombor, Braća Mihajlovića ul. 9
Alsó-Bácskára: **Braća Fischer**, Bački-Brestovac.
Felső-Bánátra: **Mohaupt József**, Vel. Bečkerek, postafiók 41
Bácska-Topola és környéke: **Prokec Antal**, Bácska-Topola
3 katasztrális holdra csak 25 dinár!
Részletes utmutatást és mindennemü felvilágositást készséggel ad valamennyi képviselet

Keresek
azonnali belépésre egy
utazót
aki a bácskai, bánáti, baranyai füszer- és csemegekereskedőknél jól be van vezetve. A leveleket **kérem** „Agilis utazó" jeligére e lap kiadóvatalába küldeni
3273

Iskolába ültetett
AKÁCFACSEMETÉK
2 évesek, 3—4 centiméter vastagok, kisebb-nagyobb mennyiségben darabonként 3 dinárért megrendelhetők. — Levélcim: Faiskola Kraljevbreg. 3148

Olcsó, de jó javitást, kész és rendelt cipőket csak a
gyorstalpaló
készit
Poštanska ulica 4.
LUSPAI

Naponta friss
TEAVAJ
bel- és külföldi
SAJTOK
TEHÉNTURÓ
kg 8 din.
tejfel és az összes tejtermékek jutányosan kaphatók
Gulyás tejcsarnokban
Rudićeva ul. 3 — Trumbićeva ul. 7

CHIFFON — VÁSZON
Férfi és női
fehérnemük, pyjamák és gyermekkelengyék
elegáns és divatos kivitelben
Wagner Ferenc fia
divatáru üzletében, Főtér — Karadjordjev trg

BUTOR
Legszebb
Legjobb
Gyári áron
Részletre is
Fister Gusztávnál, Fra Ješe trg 6
Barátok temploma mögött

Autók Duco-lakkozását
kézi fényezését és tapacirozásánál előforduló összes munkákat garanciával vállalja
Szkala Mihály
Oslobodjenje ul. 23

Saját készitésü
gyermek-, leány- és fiuruhák
tavaszi felöltők, fehérnemük
szép kivitelben és olcsón kaphatók
Facsar szalonban
Subotica, Paje Kujundžićeva ulica 11

RADIO
KONRATH D. D.
rádiókészülékei
olcsók, jók, megbizhatók

BUTORT
izléses és jó minőségben, méltányos árban, **részletre is**
Nagy Varjas Rókus
asztalosmesternél
VI. kör, Vukovićeva ulica 38. (Csirkepiacnál)

MECHANIKAI-GÉP
Speciális fém- és vasesztergа munkák, gépjavitás, uj konstrukciók s mindennemü szivattyuk készitése és javitása
PUSKAS FERENC
modern mechanikai és gépmühelyében
Tolstojeva (volt Ódor) ulica 7 szám

Menyasszonyok figyelmébe!
Ajánlok tiszta len-damaszt abroszt, szalvéta, ágynemü, törülközőimet.
Varga Flórián len-damaszt szövőgyár
Subotica, Trumbićeva ulica 3.

KIRAKATÜVEGEK
TÜKRÖK
garantált elsőrendü minőségben kaphatók
„ALBA"
tükörgyárnál
NOVISAD
3262

Ekonomia
közvetitő irodán keresztül legalkalmasabban és leghamarabb VEHET és ADHAT EL mindent amit kiván. VEL. BEČKEREK Nemanjina ulica 6 szám (Szerb templom utca) 3137

Dughagyma
3.3.
szép, apró, gömbölyü, bármely mennyiségben, a legolcsóbb napi árakon kapható
Miskovics-nál
Vel. Bečkerek, Milošićeva ulica 5. sz.

BELFÖLDI
tiszta tavaszi
vetőbükköny
kisebb tételekben is kapható
Schöffer Hugonál
Sombor
TELEFON: 177

Ondolálás hajvágás, fejmosás, **hajfestés** Speciálista hölgyparóka készitésben és egyéb hajmunkákban. — Olcsó árak. **V. Bulajić** SUBOTICA Aleksandrova 15 Prokesch-palota

Torontáli Agrárbank Rt.
sportáruosztálya
Velikibečkerek

raktáron tartja a tennisz-sporthoz tartozó összes árukat és pedig:

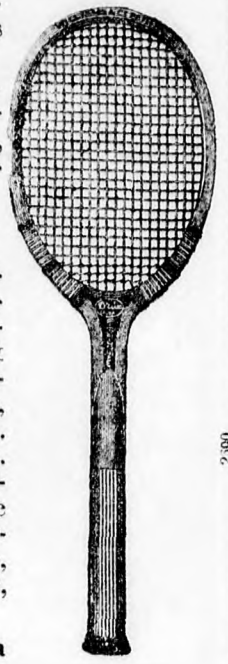

rakettek

hálók, tenniszlabdák, raketthurok, tenniszcipők, spárga- és gummitalppal, tenniszruhák, stb.

Vezérképviselője a következő rakettgyáraknak: Louvet & Darsonval, Páris, Williams & Cie, Páris, Soehnlein, Páris, A. Tunmer & Co, Páris, Levallois — S. A. I. L., Milano. — F. A. Davis Ltd, London, Holborn — Süddeutsche Hammerwerke, Mergentheim, Cochet Sport, Paris, Dunlop Sport, Birmingham.

Arjegyzéket kivánatra küldünk!

Dunlop-labdák vezetnek!

Viszonteladók kerestetnek!
Klubnak árkedvezmény!

Távirati cim: Agrárbank, Vel.-Bečkerek
Telefon: 2—44 Telefon: 2—44

2490

Herczl Vilmos
élesztőnagykereskedő

értesiti t. vevőit, hogy **élesztőraktárát áthelyezte I., Paja Kujundžić ulica 4 szám alá, Reiter füszernagykereskedés mellé. Telefon 5—40**

3340

ארטה' כשר של פסח
PAPRIKA
a suboticai orth. főrabbi
DEUTSCH MOZES úr
felügyelete alatt kizárólag
Sugár Manó cégnél kapható

92

KOMLÓ-

ZSINEG

gyári árban csak
WEITZENFELD és TARSA
cégnél, Subotica
Kérjen árajánlatot! — Telefon: 192

Értesitem a tisztelt vevőközönséget, hogy *megérkeztek tavaszi és nyári szövetujdonságaim.* — Vételkötelezettség nélkül tessék raktáramat megtekinteni.

Tisztelettel
KUNSTLER ERNŐ
angol uri szabó Szubotica, Sokolska ulica 4.

394

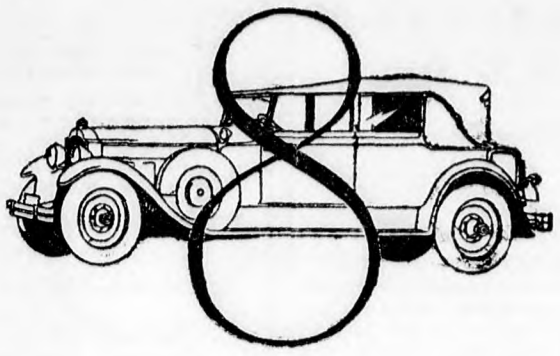

TUDOMÁNY és müvészet között bizonyára a legmélyrehatóbb különbség áll fenn. Az igazi tudomány alapvető elve a pontosság, ha azonban a müvészet tul pontossá válik, nagyon sokszor müvész értékek mennek veszendőbe. Egy szép kocsi viszont mindkettő szerencsés kombinációja lehet.

Packardnál minden egyes gépalkatrész a legnagyobb precizitással és pontossággal készül s a karosszéria müvészi épitésére a legnagyobb gondot forditják. Itt a szépen kidolgozott karosszéria egy szakszerü precizióval készült gépezetet foglal magában, ami ugy a mérnöknek, mint a müvésznek büszkesége.

KÉRDEZZEN MEG EGY PACKARD-TULAJDONOST

PACKARD

Vezérképviselő az S. H. S. királyság részére
W. H. SMYTH
Beograd, Miloša Velikog 23. Tel. 35-43

AZ ÜZLET
részletesen tájékoztat a magyar üzleti világ eseményeiről.
Ingyenes
mutatványszámot küld a kiadóhivatal
Budapest, VI., Andrássy-ut 29

2453

A VAJDASÁGIAK
KEDVELT TALÁLKOZÓHELYE
BUDAPESTEN
A
KÖZPONTI SZÁLLODA
VII, Baross-tér 23
a Keleti pályaudvarnál
Teljesen ujonnan berendezett kényelmes családi ház
Központi fütés, hideg-meleg viz, telefonos, rádiós szobák
Mérsékelt polgári árak
Vajdaságiaknak 20% engedmény

1457

0-ás liszt 3·50, főzőliszt 3·30 din. **Vujkovics J. és Társa Malom, Sokolska ulica** lisztüzletében. — **Zsákrendeléseket diitalanul szállitunk házhoz**

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig

CIRKUSZ-FILM

MANEZ

Egy világvárosi cirkusz története. — Főszereplő:

MARY JOHNSTON

Ezüst táltos

Vadnyugati kalandor-film

Fred Tomson és csodaparipája

bravuros akrobata-mutatványokkal

LEVELEZÉS

Nem sablonok, hanem külön egyéni ízlés szerint készülnek **Brauchler** butorai. Subotica. Halpiac. 411

Palomita! Anyáddal halálos betegen vár Fedor. 3288

Egészségügyi haskötők, speciális fűzők és sérvkötők gyári előállítása a legfinomabb kivitelben, méték után, legolcsóbban. Miderszalon, Velikibecskerek, Aleksandrova 45. Telefon 181. 3333

Két jó barátnő levelezni óhajt olyan urakkal, akiknek levelei szórakozást nyujtanak. Leveleket »Bega« hirdetőbe, Velikibečkerek, »Xenija és Daisy« jeligére kérjük. 3339

HÁZASSÁG

Megnősülne izraelita nagykereskedő. Csinos, 30 éven aluli leány vagy gyermektelen özvegy ismeretségét kívánom, aki megfelelő hozománnyal rendelkezik. — Fényképes ajánlatokat »Kondor számlák« jeligére a kiadóba kérek. 3345

Férjhezmenne 54 éves gyermektelen iparos özvegye 6 lánc föld, ház és 20.000 dinár készpénzhozománnyal nyugdijas vasutashoz, tisztviselőhöz vagy mozdonyvezetőhöz. Leveleket Molnár könyvkereskedésbe kérek. 3334

Vidéki Schadchenok közöljék címüket Weiszbergernével, Subotica, Palmotićeva 79. 3325

FOGLALKOZÁS

Keresünk kezdő irodai tisztviselőt vagy tisztviselőnőt, aki perfekt beszél, ir és fordit szerb, magyar és német nyelven, gépirás nem okvetlen szükséges. Sajátkezüleg irt ajánlatok mindhárom nyelven személyesen nyujtandók be a Jugoslavenska Ekspres Agencija D. D. »Kunard Line« cégnél, Sombor, Karadjordjeva ulica 22. 3346

Soffőrt, jó megjelenésüt, uj taxikocsihoz, ki Subotica és környékét ismeri, felvételetik. Oslobodjenja ulica 11. 3318

Kifutót felvesz Ruff cukorkagyár, Vilsonova ul. 3331

Foglechnikust vagy foglechnikus nőt, aki az arany és kautschuk munkákban teljesen jártas, azonnali belépésre keresek. Ajánlatokat kér dr. Auspic fogorvos, Sombor. 3343

Vasöntő — vas- és rézöntő, önálló munkaerőt állandó munkára keresek. — Ajánlatok »Vasöntő« jeligére a kiadóba kéretnek. 3352

Szobalány, többéves bizonyitvánnyal azonnalra állást keres. Gyermek mellé is elmegy. Cim a kiadóban. 3348

Ügyes perzsaszőnyeg szövőlányok felvételnek. Hollenderné, Aleksandrova ulica 15, II. emelet. 3327

Villanyszerelő, elsőrendü munkaerő, állást keres. — Cim: Deutsch Pál, Subotica, Sudarevićeva 72 3328

Cukrászsegédet, önálló elsőrendü munkaerőt és ügyes szerbül tudó kiszolgálólányt felvesz május elsejére beltéri üzletébe, Institoris Sándor cukrász, Vilsonova ulica 44. 3301

Varrónők, gyakorlott elsőrendü munkaerők, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett felvételnek Garay-szalonban, Aleksandrova ul. 11. 3296

Füszerkereskedősegéd azonnal felvételetik Nojcsek Géza cégnél Suboticán. 3302

Ügyes, megbizható ápolónő kerestetik azonnali belépésre fekvő beteghez. Cim a kiadóban. 3315

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 8 HP Nicholson magánjáró MÁV-cséplő elevátorral, Ferkovics István Bajša (Bačka). 3372

Egészen uj, elsőrendü lószerszám 2 lóra eladó. Preradovićeva ulica 4. 3375

Fehér háló, uriszoba, előszoba, konyha berendezés, jégszekrény, garderóbszekrény, ágyak, szezlónok elköltözés miatt eladók. Cim a kiadóban. 3376

Hálószoba, kőris teliháló eladó. Aleksandrova ulica 11. 3309

Szőlővessző, ültetésből kimaradt, fagymentesen átteleltt gyökeres és sima filokszeramentes Szlankamenka szőlővessző eladó a csókai uradalomban. Kapható ezenkivül sima Kövidinka, Erdei Muskát Otonel, Kreaca és Rizling. 3336

Cséplőgarnitura 1915-beli Hofherr-Schrantz fogaskerekü magánjáró eladó. Vajda János, Stara Kanjiža. 3335

Füszerüzlet családi okok és betegség miatt azonnal eladó. Szebenyi, Oslobodjenja (Šentai) ul. 3347

Haskötők orvosi rendelésre, füzők, melltartók, csipőfüzők legelegánsabb kivitelben készülnek, füzőkellékek minden minőségben kaphatók Stein, Subotica, kiskápolna mellett. 3350

Jó állapotban levő kisebb autót vagy oldalüléses motorkerékpárt megvételre keres. Cementárugyár, Subotica. 3353

Előnyomda üzlet, jólmenő, forgalmas helyen, családi okok miatt olcsón eladó. — Ugyanott pult és egy nyitott állvány és ponyva eladó. Cim a kiadóban. 3321

Házhelynek 1½ kapa szőlő eladó. Bővebbet Körösinél, Papucs-piac. 3354

Jóforgalmu füszerüzlet eladó. Cim a kiadóban. 3317

Zongora, teljesen uj, butorok és háztartási dolgok olcsón eladók. Hamburger Industrija, Subotica. 3365

Akác-szőlőkarók és akáckerékküllők minden menynyiségben kaphatók Ing. Mihajlović, Beograd. Obilićev venac 42, telefon 22—00. 3329

Eladó Fiat 501—503-as autó. Oslobodjenje (Zentai) ut 128. 3324

Palicson pormentes helyen négy szobás villa, ötszáz négyszögöl telekkel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3265

Komplett, modern ebédlő keveset használt, olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Étkezési burgonya, Woltmann rózsa és Krüger fehér, vagontételekben kapható Trgovačko Prometno D .D. za Vojvodinu-cégnél, Subotica. Telefon 105. Kicsinyben a Cara Lazara (Füzfás-ucca) 10. raktárban. 3371

Selyem-gummi esőköpenyek nagy választékban 290 dinárért kaphatók **Hegyi Fülöp** női konfekció áruházában Subotica. 3290

Rózsa- és fehérburgonyát legolcsóbban szállit Danilo Ivkov, Stapar. 2953

Villanymotorok, ventillátorok, transmissiók, mindenféle szerszámgépek és szerszámok eladók. Csak személyesen tárgyalok. — Hamburger mašinska industrija, Subotica. 3300

Palicson négy szobás családi ház, ötszáz négyszögöl telekkel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3265

Ház téglából masszivan épitve, szép udvarral és kerttel, 8 hold szántóföldel együtt jutányos áron eladó. Bővebbet Spitzer Eugennál, Slav. Brod. 3285

Vendéglő. Vranjevón a Stanković-féle vendéglő, jóforgalmu helyen, más elfoglaltság miatt eladó. — Bővebbet Kiss Ferenc tulajdonosnál. 3193

Autó, használt Ford-Sedan csukott 4 ajtós, uj gummikkal kifogástalan állapotban eladó. Felvilágositásokat ad Rózsa István, V., Neretvanska ulica 4. 3263

Szőlőkaró hasitott szlavóniai tölgyfából, 160 cm. hosszu, két éves, száraz, prima minőségü, olcsó áron vagontételekben kapható. Steiner Miksa fakereskedőnél, Bezdánban. 3261

Drótkeritések legjobb minőségben Kovácsnál, Subotica, Lifka-mozi épület.

Uj sarokház üzlethelyiséggel Szegedi szőlőkben, Teslina ulica 26. eladó, esetleg kiadó. 3181

Nemes rózsák, magas törzsü, bokor, futó rózsák, cirka 8.000 drb 38 fajban, továbbá olasz szegfü dugványok, muskátli, Vanilien Salvien, Begonia, Szemperflor, mindenféle kerti palánták, azonkivül Ciklamen, Begonia Rex, Fixusok, jácint, tulipán, buxusok kicsi, nagy, rendkivül nagy választékban kaphatók, viszonteladók kerestetnek Kain élővirág kertészeti telepén Palići ut, Villanytelep mellett. — Parkirozásokat rendkivül olcsó áron vállalok. 3041

Szántóföld, elsőosztályu 25, 88 kataszirális hold Osijeknél épületekkel szabadkézből eladó. Franjo Kiš, Pošta Čeminac (Baranja). 3070

Akácfa komlóoszlop, száraz, prima, válogatott, komlódrót, takarmányrépa eladó. Šenoe 17 Telefon 756. 2700

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap

Két nagy sláger! Két nagy sláger!

Ballag már a vén diák

(Gaudeamus igitur . . .)

Édes bus mese a rózsás diákkorból. Főszereplők:

Maly Delschaft, Maria Solveg, Carl de Vogt, Fred Solm

Ének beté tel!

Add vissza a vőlegényem

Szerelmi komédia — Főszereplő: **Laura La Plante**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett feligás leveleket továbbitunk Kérdésekződésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Az április 3-iki

„ENJOY"-sorsoláson

a következők nyertek:

1. *Fränkel Ibolyka* . 1 tavaszi kabátot nyerssselyem béléssel
2. *Vida Ilonka* . . . 1 jumper-ruhát
3. *Predović Márkné* . 1 pongyolát
4. *Anny Bachrich* . . 1 georgette ruhát
5. *Nemes Gizi* . . . 1 foulard ruhát
6. *Janković Ilonka* . . 1 foulard ruhát
7. *Schönfeld Hugóné* 1 delain ruhát
8. *Kovács Amália* . . 1 delain ruhát
9. *Janovac Mladenné* 1 shawlkendőt
10. *Heisler Biri* . . . 1 shawlkendőt
11. *Budinčević Istvánné* 1 grenadin ruhát
12. *Hirn Józsefné* . . 1 grenadin ruhát
13. *Ivanović Natalia* . 1 mintás batisthálóinget
14. *Földes Kitty* . . . 1 mintás batisthálóinget
15. *Jovanović Milorad* 1½ delain ruhát

Pero Vujković

Raktárfelcsiatás miatt a következő gépek olcsó áron eladók: 1 drb Lanz gyártmányu 6 éves eredeti gyári magánjáró 12 légkör nyomásu 28—36 lóerős szelepes vizmüvü gőzgép. Egy drb Manscheffer gyártmányu vontatós nyersolaj lokomobil. Egy drb Arys gyártmányu 6 üléses személyautó, most volt generáljavitás alatt, uj karosszériával és bőrözéssel, 1 drb Ganz-Bissing gyártmányu 5 tonnás teherautó, továbbá 5—6—7 számu elsőrendü resicai acélekék. — Mészáros Ádám, Szubotica, Brzova ul 10. 2587

Suterén, továbbá egy szoba-konyha, kamrás udvari lakás ujonnan épült házban, Gimnazijska ulica 6. alatt kiadó. Érdeklődni Miladinović ügyvédi irodában. 3303

Bécsi házat jugoszláviai alattvalótól megvételre keresek. »Bega« hirdető Velikibečkerek. 2832

Nemes gyümölcsfák, bokorfák, kisfenyők, hársfák, málnavessző, földieper tövek kaphatók Ruttkaynál, Szegedi-szőlőkben. 3178

KÜLÖNFÉLE

4 szobás, fürdőszobás lakás összes mellékhelyiségekkel kiadó május 1-re, esetleg április 15-re. Cim a kiadóban. 3330

Palicon a volt Vojnić-féle liszt- és terményüzlet nagy forgalommal átadó. Bővebbet dr. Bárdos Izsó ügyvédi irodájában. 3364

Elveszett a belteren egy vékony arany karperec fehér *safir* kövecskékkel. A becsületes megtaláló szíveskedjék azt megfelelő jutalom ellenében, a helybeli Nemzeti-szálló portásánál leadni. 3368

Ház kiadó vagy eladó. IV., Boškovićeva ul. 24. Bővebbet Ispanović ruhafestőnél. 3320

Butorozott szoba modern berendezéssel szolid nőnek magányos asszonynak kiadó Villanytelep szomszédságában. Megtudható Ádám füszeresnél. 3351

Jóforgalmu vendéglő kerthelyiséggel családi okokból kiadó. Cim a kiadóban. 3367

Kiadó három szobás lakás, mellékhelyiségekkel a belter közvetlen közelében. Cim Rádió Reklám Pašićeva ulica 7. 3373

Két szoba irodának vagy lakásnak kiadó. Cim a kiadóban. 3319

Üzlethelyiség, *butorozott* és üres szoba, konyhával kiadó. Ivić-vendéglő, Vilsonova ulica 60. 3316

Kislakások, 150 szoba, kiadó 75 dinárért. Palmotićeva ul. 79. 3278

2 egymásbanyiló szoba, 1 utcai, 1 udvari külön bejárattal, butorozottan vagy butor nélkül kiadó VIII., Železnička ul. 5. 3288

Veteményeskert a belvárosban, 2½ kapa, felesbe kiadó. Dr. Löbl, Zrinjski trg 10. 3297

Ingyen kap 1 próbadoboz eredeti Daruváry krémet, ha *portóra* beküld bélyegben 2 dinárt. A Daruváry krém ezideig a legjobban bevált szer arctisztátalanságok, szeplők, májfoltok ellen. Kapható szaküzletekben. — Készíti Blum gyógyszertár, Subotica, főpostával szemben.

Butorozott, különbejáratu szép szoba azonnal kiadó. Paja Dobanovačka ulica 3. Nemzeti szállóval szemben. 3308

A szerkesztésért felelős BRÓDY MIHÁLY. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t. nál. Felelős kiadó: PENYVES LAJOS Szubotica.